

KÖNYV

96 Ft

III. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

• 1999. FEBRUÁR 11.

HÉT

KULTURÁLIS KÉTHETILAP

Írófaggató:

MOLNÁR GÁL PÉTER

Beszélgetés
Heller Ágnessel

Interjú
György Péterrel

Kertész Ákos:
HIPERMODERN DIDAKTIKA

Nyerges András
Olvasószemüveg

Sikerlista

Könyvajánló

**Keresse a Mezőgazdasági Könyvhónap
ajánlatait a Libri könyvesboltjaiban!**

**INGYENESEN HIRDETHET
KÖNYVET KERES-KÍNÁL ROVATUNKBAN**

■ A könyvbarátok közül sokan szeretnék régebben megjelent könyvekhez hozzájutni, és ez nem mindig sikerül, mert már elfogyott a keresett könyv, antikváriumban sem lehet megkapni, az előjegyzés szokása eléggé kiment a divatból, így aztán abban sem reménykedhet az olvasó, hogy félreteszik neki a könyvet, ha valaki beviszi eladni az antikváriumba. Pedig nagyon sokan szeretnék egy-egy meghatározott könyvhöz hozzájutni. Eladni könyvet legalább ennyien szeretnék, csak az a baj, hogy a kétféle szándék nem nagyon találkozik; azt a könyvet, amit az egyik antikváriumban keresnek, talán éppen abban a pillanatban utasítják vissza egy másik antikváriumban.

Lapunkban emiatt bevezettük a könyvet keres-kínál „apórhirdetés” rovatot, hátha közre tudunk működni abban, hogy eladó és vevő megtalálja egymást. A hirdetés feladójának nevét, címét és/vagy telefonszámát, valamint a kere-

sett-kínált könyv adatait – annyit, amennyi elég a beazonosításhoz – közöljük, tehát szerző, cím, kiadó, kiadás éve. Árat nem feltétlenül, mert úgy gondoljuk, hogy ez a vevő és eladó dolga, de természetesen ha valaki úgy kívánja, közölheti, mennyi az a legkisebb-legnagyobb összeg, amennyiért eladja-megveszi a könyvet.

Olvasóinknak ez nem kerül semmibe, szolgáltatásunkat ingyenesen vehetik igénybe, egyetlen „korlát” az esetleges helyhiány, de ez is csak azt jelenti, hogy egy későbbi számban jelennek meg a keresett-kínált könyv adatai. Ezt a szolgáltatásunkat csak magánszemélyek számára nyújtjuk ingyenesen.

A hirdetés feladható szerkesztőségünknek levélben, faxon, telefonon.

**Címünk: 1114 Budapest, Kanizsai u. 41.
Telefon/fax: 466-0703**

KÖNYVET KERES

Megvételre keresi **Zsigray Julianna**: Csipkekesztyű című könyvét **özv. Lipka Istvánné**. 2051 Biatorbágy, Karinthy F. u. 33. Tel.: 06-23-311-101.

Tenese Williams Drámái (Bp., 1964), **Schöpfung Aladár**: Válogatott tanulmányok (Bp., 1967), **Szabó Lőrinc**

Összes versei (Magyar Remekírók) I-II. (Bp., 1982), **Szenczi-Szobotka-Katona A.**: Az angol irodalom története (Bp., 1972).

c. könyveket keresi **Bárdos László**.
Tel./fax: (06-1) 364 1546

**AZ ÍRÓK BOLTJA FEBRUÁRI
PROGRAMJAI**

(1061 Budapest, Andrássy út 45.)

A programok délután 4 órakor kezdődnek.

11., csütörtök: Az Alföld Könyvek sorozat köteteinek bemutatója (Csokonai Kiadó)
Kulcsár Szabó Ernő: A megértés alakzatai
Szegedy-Maszák Mihály: Irodalmi kánonok
Szirák Péter: Folytonosság és változás
Bevezetőt mond: Aczél Géza főszerkesztő
A köteteket bemutatja: Dobos István irodalomtörténész

15., hétfő: A PolgArt kiadó sajtótájékoztatója
Erich Kästner: Notabene 45
Vendégeink: Nemeskürty Harriet és Dr. Simon László

17., szerda: A Gyűjtők és gyűjtemények – mindenművészeti magazin bemutatója délutánja

Vendégeink: Lois Viktor, Mészáros István, P. Szabó Ernő, Volker Schwarz és Vársárhelyi Antal

23., kedd: Az Új Művészet Könyvek legújabb kötetének bemutatója
Sturcz János tanulmánykötetét ismerteti Radnóti Sándor

24., szerda: Szilánc László albumának bemutatója (Magánkiadás)
A művészre emlékeznek: András Gábor és Mezei Ottó

25., csütörtök: A Jelenkor Kiadó és folyóirat nyitott szerkesztőségi délutánja

**A Park Kiadó, a Raabe Klett (Matúra)
és az Útmutató könyveinek
kizárólagos terjesztője**

*Ismeretterjesztő könyvek és kötelező olvasmányok nagy választékban többek között
a következő kiadóktól:*

Akadémiai * Alexandra * Animus * Bagolyvár * Biográf * Cartographia * Computer Books * Corvina * Edusoft * Európa * Édesvíz * Falukönyv-Ciceró * Generalpress * Glória * Háttér * Holló és Társa * Holnap * Kairosz * Kossuth * K. u. K. * Lexika * Magyar Könyvklub * Medicina * Móra * Műszak * Műszaki * Officina Nova * Osiris * Palatinus * Panem * Passage * Pro Pannónia * Reader's Digest * Seneca * Springer Hungarica * Subrosa * Szultán * Talentum * Trivium * Unikornis * Vince (Kulturtrade)

Ezúton értesítjük tisztelt partnereinket, hogy 1999-ben új helyen, színvonalasabb kiszolgálással, az eddiginél nagyobb és szebb környezetben állunk rendelkezésükre, közel 800 négyzetméteren, mellette korlátlan raktározási lehetőséggel.

Új címünk:

1158 Budapest, Késmárk u. 9. – Danubiasped raktárház (volt Agrotek)

Új telefonszámaink:

417-3438, 417-3439, 417-3441.

NetCity internetcím: necity.hu

KÖNYVHÉT

Megjelenik kéthetente

Ára: 96 Ft
Előfizetési díj:
2400 Ft egy évre

Kiadja: Kiss József
Könyvkiadó,
Kereskedelmi és
Reklám Kft.

Szerkesztőség, hirdetés-
felvétel, előfizetés:
1114 Budapest,
Kanizsai u. 41.
Telefon/fax: 466-0703
Telefon: 209-1875

Felelős kiadó
és szerkesztő:
Kiss József
Főszerkesztő-helyettes:
Csokonai Attila
Lapmenedzser:
Könyű Judit
Művészeti vezető:
Szabó J. Judit

Szedés, tördelés:
Recent Stúdió

Nyomás: Szikra
Lapnyomda Rt.
Felelős vezető:
Lendvai Lászlóné
vezérigazgató

ISSN 1418-4915

A hirdetésekben
közöltékért a kiadó és
a szerkesztőség nem
vállal felelősséget

Terjeszti árusításban
a HÍRKER Rt.,
az NHE Rt., a Kiadói
Lapterjesztő Kft.,
a Bibliofil Kft.,
a Libri Kft.,
a Lira és Lant Rt.

H E L L E R Á G N E S S E L

beszélget Nádor Tamás

Már szinte ijesztően okos asszony, könnyű azt hinni róla, hogy számára nincs sírás-nevetés, nincs fű, fa, virág. Hallgatója, olvasója úgy vélheti: a filozófia vaslogikája és csűrészcsavarásai révén számot vet minden alternatívával, mindenre és mindenek ellenkezőjére cáfoltatlan magyarázatot talál. Ám a bölcsélet nem művészet, s nem csupán száraz tudomány. És művelője – bárhogy vág is az esze – bizonyos dolgokat nem ér fel ésszel. S noba régóta nem hisz semmiféle kizárólagos igazságot, cselekvéseiben végül is romlatlan igazságérzete diktál. Összes bölcselmei báterében pedig – kellő önironiával – ott kucorog egy érzékeny, sérülékeny, önvédelemre gyakran képtelen, mégis szívósan jókedvű, talpraesetten felvágott nyelvű kislány.

– Ilyen okos nő léte re hogyan ma-
radhatott ennyire naiv? Nem volt,
nem lehetett elég bölcs ahhoz, hogy
mindig az észére, tapasztalataira
hagyatkozzék?

– Az okosság nagyon komplex
dolog. Én például, bár az em-
beri tulajdonságok közül az in-
telligenciát becslöm legtöbbször,
bizonyos mértékig mindig ösz-
tönlény maradtam. Azaz: elvá-
lasztottam magamban az em-
bert, aki dolgokkal, ügyekkel
foglalkozik – az okos embert, az
intellektust –, attól, aki él. Aki-
nek kapcsolatai, barátai vannak,
aki sétálni szeret, virágokban
gyönyörködik. Ez utóbbi min-
dig naiv maradt és az ösztöneire
hallgatott. Ezt a kettősséget már
tizennyolc éves koromban érez-
tem, és azt mondtam: valószí-
nűleg okos ember vagyok, de
nagyon hülye csaj. Mindmáig
elemzésre, értelmezésre, absztra-
hálásra való képesség határozza
meg filozófiai gondolkodáso-
mat, de döntéseimben, napi cse-
lekvéseimben – legyen szó bár
életfontosságú kérdésekről –
nem vagyok racionális. Sőt:
többnyire ösztöneimre hallgat-
ok. És ezek rendszerint jól ve-
zetnek. Ha mégsem, utólag pró-
bálom értelmezni, kontextusba
helyezni döntéseimet. Legtöbb-
ször azt tapasztalom: ha nem tu-
dom is valamennyit ok-okozati
láncra fűzni, választásaim sze-
mélységemből következnek.
Beépülnek abba, aki vagyok.

– Az önnel készített élet- és kor-
rajzban nem tagadja meg korábbi
meggyőződéseit, nem szépíti tévedé-
seit sem. Természetes dolog, hogy a
gondolkodó korrigálja magát, vagy
az volna rendjén való, ha lineáris-
an haladna előre, mind árnyal-
tabbá téve szemléletét?

– Nem lehet általánosítani.
Minden ember, minden törté-
nelmi helyzet más. Ki lineáris-
an fejlődik, ki megszakítások
révén változik, ki pedig csak
nő, mint a virág. Ez részben a
természetünktől függ, részben
attól a világtól, amelyben en-
nek módja van kialakulni. Én is
csak olyan vagyok, amilyen va-
gyok, amilyené váltam. Ami
egykori vélekedéseimet, tévedé-
seimet illeti: nem szégyellem
régebbi gondolkodásomat, ám
ez nem jelenti azt, hogy ma ne
gondolkoznék másképp. S ha
nem tagadom is le azt, amit
bármikor vallottam, szó sincs
arról, hogy ne lenne mit megta-
gadnom. Azt mondom: akit ko-
rai munkáim érdekelnek – bár
amit ezekben leírtam, ma más-
képp látom –, hát olvassa őket.
Mert még a magam ügyében
sem vagyok ítélőbíró. De van,
amit mélyen megbántam, sőt,
szégyellek is. Megbántam, hogy
1947 és 1949 között, a Rákosi-
korszakban tagja voltam annak
a pártnak, amelyhez szörnyű
bűnök tapadtak. Megbántam
még akkor is, ha nem tudtam
róluk. Ahogyan sokan nem tu-
dtak Auschwitzról sem. Mégsem
mentem föl magam: tudnom
kellett volna róla. Mert ez a
nem tudás önvédelem volt. És
ezt a „tudatlanságomat” utólag
sem vagyok hajlandó legitimálni.
Nem szégyellem viszont,
hogy marxista voltam. Mert ez
világnézeti kérdés. S hogy e vi-
lágnézeten túljutottam, abban
nincs szégyellnivaló.

– Megismerés és megértés közben
tapasztalta-e, hogy van, amire –
bár szüksége volna rá – szellemileg
szívnak, botfűlű, amibe még bele-
szagolni is képtelen? Mi az, amit
nem tud megérteni?

– Az élet véges, így nyilván-
való: bár szeretném, sok
mindennek a megértésére már
nincs idő. Valójában most kez-
dem csak olvasni például a va-
láselemző irodalmat, mert ez a
gondolkodásmód és irodalom
hosszú ideig távol állt tőlem.
Nem azért, mintha ellenséges
lettem volna vele szemben, ha-
nem egyszerűen nem jutottam
hozzá. Most próbálom megkö-
zelíteni, de nem biztos, hogy
lesz időm minden fontosat
megismerni, megérteni. Sok
mindent szeretek, de valójában
nem értek hozzá. Nagyon szere-
tem például a zenét, ám – noha
kottát olvasok, hegedülni is ta-
nultam – én már csak azok
egyike lehetek, akiket Adorno
regresszív zenehallgatónak ne-
vez. Mert – bár jó volna – nem
látom azt a zenét, amelyet hal-
lok, hallgatok. És vannak pe-
sze, dolgok, amelyek nem érde-
kelnek annyira, hogy érteni kí-
válnám őket. Ez bizonyos érte-
lemben gondolatszegénység, de
– épp mivel kívül esik érdeklő-
désemem – én nem érzem vesz-
teségnek.

– Ez az interjúregény, ha úgy
vesszük: egy sikeres ember meglehe-
tően szomorú története. Karrierjé-
nek kiteljesedése közben szerelmek,
barátságok, hitek, meggyőződések,
maradandónak hitt alkotások el-
porladtak, vagy ami még rosszabb:
bizonytalanná, kétségessé váltak.
Megérte? Ha nem, miért élt mégis
így? Ha igen, mit kapott érte?

– Ez valóban ilyen ellentmon-
dásos história. De hát miért is
lenne más az egyedi élet, mint a
történelem? Nyereség nincs
veszteség, győzelem nincs vere-
ség nélkül. Mindenért, amit nye-
rünk: fizetnünk kell. Ha ezt
nem vesszük tudomásul, csaló-

dott emberré válunk. Nekem tu-
domásul kellett vennem, így
megőrizhettem alapjában vi-
dám, ironiára és önironiára haj-
lamos természetemet. Jó és rossz
egyensúlyában élünk, és úgy hi-
szem, rendjén való a balansz, ha
ez a kettő kiegyenlíti egymást.
Minden nem sikerülhet. Ezért
azt mondom: megérte.

– Végezetül: komolyan gondolja-e,
hogy a holtak iránti kötelezettségét
teljesítve, műveiben a világot „össze-
rakva”, a maga módján megértve,
túljuthat Auschwitzon, Gulagon?
Nem öncsalás-e abban reménykedni,
hogy a történelem után bárki bármit
elkezdhet tiszta lappal?

– Szó sincs arról, hogy én
most már úgy kívánnék élni,
mintha nem lett volna Ausch-
witz és Gulag. Nem érzem így,
és amúgy is lehetetlen volna.
Csupán azt mondom: tartoz-
tam halottaimnak, ezért fizet-
nem kellett. És tartozásomat,
képességeimhez mérten, pró-
báltam kiegyenlíteni. A történe-
lem és az ember megértése ré-
vén. Próbáltam megérteni az
emberek hajlamát a jóra és a
rosszra. Meg kellett értenem azt
a történelmet, amely száza-
dunkban módot adott eladdig
példátlan szörnyűségek elköve-
tésére. Egy számomra szilán-
kokra hullott világot kellett, a
magam értelmezése szerint,
összeraknom. A lényegét te-
kintve erről többet már nem tu-
dok mondani, ezért érzem úgy,
hogy törlesztettem adósságo-
mat. Nincs tartozásom, így
most már talán olyasmit is csi-
nálhatok, amibe akkor kezdtem
volna, ha Auschwitz és Gulag
nincsen. Mert gyerekkoromban
a szépség, a költészet, a festé-
szet, a zene érdekelt. Ha úgy
tetszik, az érzelmek világa.
Most talán arra is figyelhetek,
ami eddig gondolkodásomban,
munkámban némileg háttérbe
szorult.

Heller Ágnes – Kőbányai

János: Bicikliző majom

Múlt és Jövő Lap- és Könyvkiadó,
1998., 398 oldal.

Ára: 2500 Ft

Betű nélkül üresebb az élet...

V. Kulcsár Ildikó a Nők Lapja főszerkesztője. A családok körében ötven éve sikeres betilap mindenkori főszerkesztői az újság fennállása óta mindig fontosnak tartották, hogy a lapban színvonalas irodalmi alkotásokkal is találkozozzanak az olvasók. Mit olvas és mikor a lap mostani főszerkesztője, aki nemcsak az egyik legnagyobb példányszámú, nőknek szóló újság szellemi formálója, hanem ötgyerekes anyja is.

– Szerencsére, rengeteg könyv lett körül gyerekkoromban, és senki nem tiltotta meg, hogy bármelyiket leemeljem a polcra... Már nagyon korán „részabadtam” Shakespeare-re. Élesen emlékszem, hogy egy időben elolvastam a Shakespeare drámák elejét, aztán beleolvastam a darab végébe, és ha túl sok halott volt, elment a kedvem az egésztől... Később aztán többször újraolvastam ezeket a műveket is. Lány létemre kívülről fújtam az indiánregényeket is, nagyanyám leg-

nagyobb felháborodására még ebéd közben is fel volt támasztva előttem a szellemi falnivaló, kamaszkoromból pedig izgatott, fizika órai, pad alatti elmélyült olvasásokra emlékszem. Nem tudnék olvasás nélkül létezni. Az olvasási szokásaimra jellemző, hogy időről időre újra előveszem azokat a könyveket, amelyek egyszer már örömet, gyönyörűséget szereztek. Mostanában Dosztojevszkijre támadt kedvem, de szinte minden este előkerül Márai Füveskönyve is. 18–20 évesen a Bűn és bűnhődést olvasva nagyon izgatott Raszkolnyikov és a vizsgálóbíró harca, most inkább az érdekel, hogy milyen „alapon” helyezte valaki magát az erkölcsi törvények fölé, hogy mi a viszonya a szegény, de tehetséges embernek a világhoz. Egyetemistaként, amikor még magam is kerestem magam, inkább az individuumban érdekeltem, ma inkább az, milyen az egyén és a körülötte lévő világ viszonya. Persze olvasok frissen megjelent regényeket is... Kedvencem Kundera, és a kíváncsiság elolvastatja velem azokat a regényeket is,

amelyekről beszélnek körülöttem. Tollefortoként is érdekel, mi egy kortárs író sikerének titka. Ez „szakmai ártalom”... Így került a kezembe az utóbbi egy év két listavezetője, Bozay Ágota Perzsa diván(y)-a és Závada Pál Jadviga párnája című naplóregénye. Bár magam nem kedvelem az úgynevezett női irodalmat, egyáltalán nem ítélem el azokat, akik ezeket az irodalmárokat által limonádénak nevezett regényeket veszik kézbe egy fárasztó nap után. Ma nagyon hajsoltan élek az emberek és joguk van ahhoz, hogy magukba töltsenek egy kis „édességet”, s egy kis időre eltávolítsák magukat a valóságtól.

Egyébként az elmélyült olvasás ellen nemcsak a televízió, videó, a számítógép, vizuális kultúra elterjedése hat, hanem ez a túlpörgetett életforma is, amiben élünk. Vannak könyvek, amelyeket nem lehet „csak úgy” olvasgatni, ezeknél az íróval együtt kell „lélegezni”. Az ilyen könyvekre látszólag, és remélem átmenetileg, manapság kisebb az igény, de én nem hiszem, hogy az

olvasás, az értékes könyvek olvasása „kimehet” a divatból. Megrögzött idealista vagyok, hiszem, hogy egyik generáció sem értékteletlenebb a másikonál, hogy a technika nem ellenség, hogy a könyv, a betű, a történet mindig fontos része lesz az ember életének, hiszen mesék nélkül szegényebbek lennénk. Nagyon sajnálom azokat, akik otthonról nem hozzák a könyv szeretetét, hiszen a ma iskolája nem nagyon alkalmas az olvasás megszerettetésére. Az az érzésem, a kötelező olvasmányokkal szinte „kivégzik” a gyerek érdeklődését. A legjobb, legizgalmasabb regény is elveszti a varázsát, ha a számonkérés „tárgyává” silányodik. Az olvasás megszerettetése a család és a tanár együttes feladata lenne...

A gyerekeim életében nagyon fontos szerepet játszott a mese, sokat segített abban, hogy olvasó emberre alakuljanak. Én azt hiszem, hogy a vacsora után beadott „meseperülak”, alapozza meg, hogy húsz év múlva is legyen közönsége a Könyvhétnek.

T. Puskás Ildikó

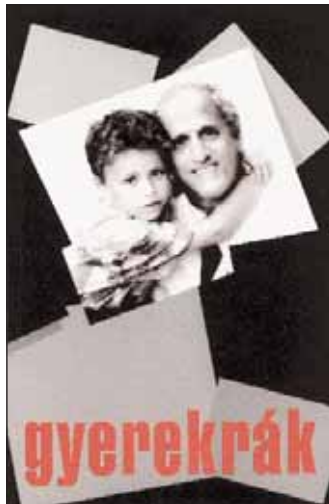
Egy könyv utóélete

– Azért keltettem életre a Gyerekrák Alapítványt, hogy egy olyan kórháza legyen a rákos gyerekeknek, ahol a diagnózistól a kezeléssel át a rehabilitációig gyógyítunk. Ahol újragymasz tudunk biztosítani a betegeknek és hozzátartozóiknak egyaránt. Lényeges szempont, hogy ne hulljon szét a család. Sok esetben a tartósan beteg gyerek mellett ülő anya viszonya az otthon, folyton bizonytalanságban lévő apával megromlik, aki gyakran menekül az alkoholhoz. Nem mellékes az sem, hogy ezek a családok gyakran anyagi gondokkal küszködnek, hisz’ az egyik szülő kiesik részben vagy egészen a munkából. Mi szociálisan is támogatjuk az arra rászoruló családokat. Már sikerült megteremteni egy olyan számítógépes rendszert, amely összeköti a legnagyobb hazai és nyugat-európai szakembereket, s ezáltal képes arra, hogy egyetlen gombnyomásra kapcsolatba léphessenek egymással, s adott esetben konzíliumot tarthassanak anélkül, hogy kimozdulnának munkahelyükről. Az alapítvány támogatni kívánja a gyerekrák témakörében működő orvosok, kutatók, pszichológusok és pedagógusok folyamatos hazai és külföldi posztgraduális oktatását is.

– Mindehhez persze pénz, sok-sok pénz szükséges. Hogyan sikerült megteremteni az anyagi feltételeket?

– Miután kiemelkedően közhasznú szervezeté nyilvánították alapítványunkat, megnyitották a csatornák. Az ilyen szervezet kritériuma, hogy állami illetve önkormányzati feladatot lásson el. Aki alapítványunkat támogatja, az a támogatás összegének másfélszeresét írhatja le adóalapjából. A Bloomberg és Partners Kft. 2,5 milliárd forintot megállapodást kötött alapítványunkkal, s ezzel a háttérrel megígérhetjük, hogy 2001. január elsején megnyitja kapuit az új kórház. Am addig is segítjük a rászorulókat. Célkitűzésünket befogadta az OEP, támogatja az Egészségügyi Minisztérium, a Család és Szociális Minisztérium, a Fővárosi Polgármesteri Hivatal, különböző polgármesteri hivatalok, pénzügyminisztériumok, a Magyar Vöröskereszt, cégek és magánszemélyek.

Alig egy éve, hogy megjelent egy rendhagyó könyv. Balogh István fotóművész írása nem egy művészi pályáról szól, hanem egy megrázó családi eseményről: a fia életéért hegveket is megmozgató apa történetéről. Gyerekrák – ez volt a címe a műnek, amelyről lapunk is tudósított. Ezúttal a folytatásról kell szólnunk, hiszen a könyv olvasán többek szíve megdobbant, s többek pénztárcája kinyílt. Balogh István azóta ugyanis egy alapítványt hozott létre...

– Ki dönt arról, hogy ki a valóban rászoruló, ki kapjon támogatást?

– Áll mögöttem egy tizenhárom tagú tanácsadói testület, a legprofibb csapat, orvosok, pszichológusok, akikkel együtt irányítjuk a működést.

– Aki olvasták a könyvét, tudják, hogy milyen harcot kellett vívnia az orvosokkal, az egészségüggyel, de azt is tudják, hogy ez a harc eredményt hozott, kisfia azóta ép és egészséges. De nem mindenki olvasta a könyvet. Dióhéjban felelevenítené a történetét?

– Három évvel ezelőtt, legnagyobb megdöbbenésünkre kiderült, hogy három és fél éves kisfiam rákos. Non-Hodgkin lymphomának nevezett rákos daganatot találtak a nyakán. Sokkhatásként ért bennünket a diagnózis. Fogalmunk sem volt, hogy mi ez a betegség, s nem is akartuk elfogadni a tényt. Még nem ismerünk az ellenség, de feleségemmel úgy éreztük, azonnal cselekednünk kell, nem hagyhatjuk, hogy elhatalmasodjon rajtunk a tétlenség érzése. Láttam, hogy hasonló esetben sokan leblokkolnak, elsősorban az apák. Elveszítik erejüket, nem tudnak szembenézni a tényekkel, nem tudják feldolgozni a rájuk nehezedő terheket. Amikor a kórházban megkezdődtek a mindennapok, a műtétek, a kemoterápia, egyszerűen nem akartam hinni a szememnek. Aki járt már gyermek haematológiai osztályon, az tudja, olyan ez, mintha a pokol kapuja nyílna meg az ember előtt. A kis kopasz gyerekek látványa mindenkit megrémít. Hoztam-vittem a leleteket, orvostól orvosig jártam, olvastam a szakirodalmat, tanácsokat kértem hazai és külföldi szaktekintélyektől, orvosoktól és természetgyógyászoktól. De ez nem tetszett a kezelőorvosoknak... Miután láttam, hogy az egészségügyi piramis csúcsán nem a beteg áll, hanem ő éppen legalul van, az orvosok pedig fehér köpenyükkel misztifikálják a gyógyítást, tudtam, tennem kell valamit. Ezért írtam meg a könyvet, s ezért vállalkoztam az alapítvány létrehozására. Ígérem, hogy a 2001-ben meginduló új kórházban egyetlen beteg gyermek és szülő nem éli át az általam tapasztaltakat...

D. Cs.

Mit jelent egy kulturális váltás?

Kérdések György Péterhez, a radikális kérdezőhöz

– *Az ún. információs társadalomban hogyan változik (változott) meg az esztéta, jelen esetben György Péternek (az ELTE docensének) a feladata, illetőleg érdeklődése? Mivelhogy ebben a könyvében nem a hagyományos értelemben vett esztétikáról (pláne nem esztétizálásról), hanem valami másról van szó. Hogy jutott ezekhez a témákhoz?*

– Azt én nem tudom, hogy ez már az információs társadalom-e...

– *De minden jel szerint arrafelé haladunk...*

– Arrafelé tartunk, és nekem semmiféle kétségem nincsen, hogy ez egyirányú utca. Itt már csak az a kérdés, hogy milyen gyorsan fog megtörténni, ami megtörténik. Nem az a kérdés tehát, hogy megtörténik-e, hanem hogy mikor. Egyébként nagyon köszönöm a kérdést, mert úgy gondolom, mindenféle látványosnak tűnő változás ellenére én semmit sem változtam. Csak a helyzet változik folyamatosan, de engem, amióta az eszemet tudom, mindig ugyanaz érdekelt, ugyanazt kérdezem, ami alapkérdése az esztétikai szakmának. Nevezetesen: ahogy Lukács mondja: műalkotások vannak – hogyan lehetségesek? És pusztán azt gondolom, hogy a feltételrendszer sokkal izgalmasabb ma, mint tíz évvel ezelőtt.

– *Kötetének címe: Digitális Éden. És többször említették benne az információs forradalom vagy digitális forradalom. És miféle Édenről van itt szó? Bevallom, feszültséget, legalábbis látszólagos ellentétet érzek a címbeli szavak között.*

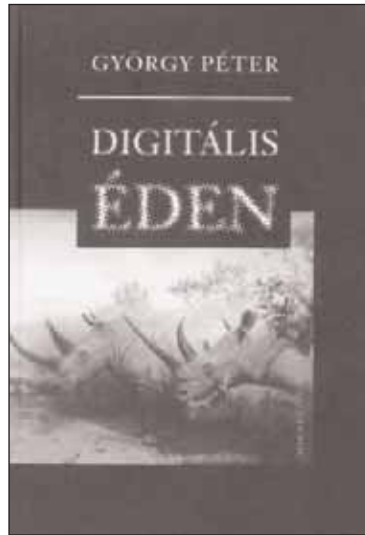
– A dolog ennél sokkal egyszerűbb: ez egy idézet. A könyvben van egy terjedelmesebb tanulmány a múzeumról. És a múzeumot hagyományosan „édennek” szoktuk nevezni. Van egy olyan hagyomány, amely szerint a múzeumot földi paradicsomnak, édennek tekintik. Mindösszesen arról van szó, hogy ez a tanulmány a múzeum és a digitális kultúra közötti összefüggéseket elemzi...Az egész WEB kultúra hogyan függ össze az új muzeológiával. Tehát az is lehetne a címe, hogy „digitális múzeum.”

– *De a magamfajta könyvmolynak (még) talán nehez megbarátkozni ezzel a jelzővel...*

– A digitális forradalom nagyon egyszerűen megnevezhető dolog, bármennyire sokmindenféle rejtelem veszi is körül. Ez egy technikai probléma. Hosszú évszázadokon keresztül a kommunikációs csatornákon elküldött üzenetek közötti fordítás – az átírást, a fordítást a szó szoros és átvitt értelmében is vehetjük – költségigényes volt és apparátust igényelt. Nyelvről nyelvre fordítani, hangról képre, képről szövegre. És e csatorna szűk keresztmet-

szetű volt. Van egy fogalom, amit meg kell szoknunk, ez a konvergencia, ami azt „jelenti”, hogy a távközlés, az informatika, a média egymásba „robbannak”. A kérdés: egy bizonyos információ-mennyiség mennyi idő alatt megy át egy csatornán. A sávszélesség egészen drámaian nő. Ezt úgy kell értenünk, hogy az információs társadalom annyit jelent, hogy ez az információ átvitelére szolgáló „országút” nem 2-4-6-8-12 sáv, hanem 4000 sáv! És iszonyatosan olcsó, személyre szabott és kényelmes. Egészen drámai kultúrtörténeti forradalom ez, akkor is, ha az emberek nem veszik észre.

– *Azt is olvastam a könyvében, hogy az értelmiség kontrollszerepe megszűnik – na jó,*

megszűnőben van –, de akkor mi lesz a tanárok, muzeológusok, „népművelők” stb. sorsa, hivatása?

– Talán ez a legnehezebb kérdés, és itt nem lehet egymásnak hazudoznunk. Tudomásul kell vennünk, hogy mindahányunknak, akik az életnek ezen a részén kezdünk el tevékenykedni, szörnyű szorongást okoz, hogy itt valóban a marginalizálódás szemtanúi lehetünk. Ezt nem bevallani álságos hülyeség. Küzdeni ellene nem lehet mással, csak megértéssel és ésszel. Magam is nyilván azzal vagyok elfoglalva, hogy a saját marginalizálódásomat megpróbáljam megakadályozni. Azért kell megakadályozni, mert a szellem emberei – ha van e kifejezésnek valamilyen értelme – azt akarják, hogy amit mondanak, az hasson. Azért írnak könyvet. A könyv nem más, mint sokszorosított médium, amit a marginalizáció ellen találtak ki. De már a kolostori kultúra marginalizálódott a könyvkultúra által. És most a televízió és a digitális kultúra marginalizálja a

mi kultúránkat. Nem látom megoldásnak, hogy egyesek gögősen azt mondják: én a könyvkultúra lovagja vagyok, és elhúzódom ettől az egészsztl. Meg kell tanulni ennek az új kultúrának a nyelvét – méghozzá hihetetlenül gyorsan.

– *Rendben: elfogadom a „kulturális kánon átrendeződésének” szükségességét, de köszönöm, jól érzem magam a Gutenberg-galaxisban, és talán nem is akarok „globalizálódni”. Akkor mit kell megtanulnom tulajdonképpen?*

– Itt, Magyarországon nem olyan egyszerű, de meg kell tanulni, nem politikai akaratok szerinti döntéshozók közötti mezőben éljük le az életünket – pártbizottságok, intézménystruktúrák –, hanem a szabad piacon. Egész gyerekkorunkban azt akartuk, ugye, hogy eszmék szabad áramlásának legyünk tanúi, részesei. És most megtanuljuk, hogy az eszmék szabad áramlása az eszmék szabad piacon való áramlását jelenti. Ettől nem szabad megsértődni. Még csak annyit ehhez: egy nagyon komoly írástudó, Márai Sándor azt mondta: Nem megsértődni. Nem megsértődni. Aztán néhány oldallal később persze: Nem tagadom, megsértettek. De a szándék megiscsak: nem megsértődni.

– *Ez a roppantul sokrétű, sokoldalúan tartalmazó könyv arról is tanúskodik, hogy az írásbeliség a kép, a képi megjelenítés mögé szorul, sorolódik. Zubog ránk a képi információ, tévében, videón, utcai plakáton, poszteren, amit talán nem is tudunk könnyen feldolgozni. Ez a gyorsaság nem veszélyes igazából?*

– Ez nemzedéki kérdés. Nekünk sok...

– *De a gyerekeink majd...*

– Abszolút fel tudják dolgozni. Itt van a Könyvhét egyik előző számában a cikk Monroe Price-ről, aki nekem nagyon jó barátom, akit nagyon nagyra tartok, és akinek a könyve nemrég jelent meg a Magvetőnél. Price könyve is azzal kezdődik, a képek váltanak ki lojalitást, brutális lojalitást és hűséget, nem a szövegek. A kérdés az, hogy a befolyásolás mire megy ki. Ennyi az egész. Tényleg. Keservesen és nehezen, de tudomásul kell vennünk, ha a képek vannak, akkor vannak. Nem lehet visszanyomni őket a palackba. Ha nagyon fiatal vagy, adaptálódasz és nem mondd azt sértődötten: köszönöm szépen, ez nekem nem megy. Értelmiségi embernek a legnehezebb vágya és kötelezettsége, hogy mindezeket megértse. Megérteni! Engem csak ez érdekel: megérteni.

Cs. A.

György Péter: Digitális Éden
Magvető, Budapest
371 oldal, 1490 Ft

Senki sem próféta ...

avagy miről ír az ISBN Review 1998/19. száma?

E tekintélyes szakfolyóirat fenti száma olyan tanulmányt közöl Manfred Gravelius tollából, amely méltán tarthat érdeklődésre számot a könyvtárosok mellett a könyvkiadók és könyvterjesztők körében is. A cikk a lengyel, a cseh és a magyar Books-in-Print projektek tudományos igényű bemutatásával kíván átfogó képet nyújtani Közép- és Kelet-Európa books-in-print katalógusainak születéséről, „karbantartási” problémáiról és jövőbeli szerepéről.

Az első részben megismerkedhetünk a múlttal és megtudhatjuk, hogy Nyugat-Európában és az angol-amerikai nyelvterületen a szállítható könyvek jegyzéke (körülből így közelíthetjük meg leginkább a books-in-print katalógus fogalmát) a hetvenes évek elején szinte párhuzamosan látott napvilágot az ISBN-rendszer bevezetésével és elterjedésével. Az utolsó huszonöt év szédületesen felgyorsította mindkét területen a fejlődést, hiszen a még ma is használt nyomtatott jegyzékektől eljutott az adatok tárolása és felhasználása a mikrofilmektől a témák szerinti CD-ROM adatbankokon át egészen a nemzetközi internet szolgáltatással egybekötött online szolgáltatásig. A piacgazdaságban a különböző virtuális megrendelőrendszerek is mind-mind végeredményben az ISBN alapokra helyezték és pontos bibliográfiai adatokkal ellátott adatbázisokra épülnek fel.

A '90-es évek nagy változásai magukkal hozták a könyvkereskedelem és a kiadói tevékenység megújításának igényét Közép- és Kelet-Európa országaiban is, nem utolsósorban a velük kapcsolatot tartó nyugat-európai és amerikai partnerek számára is, hiszen ilyen módon könnyebben kereskedhetek ezen országokkal. Tulajdonképpen itt kölcsönös érdekekről van szó. A Strassbourgi Európa Tanács is számos tanulmányt készített és Európa-szerte különböző támogatási programok születtek a nemzeti books-in-print adatbankok és programok elkészítésére és a know-how átadására.

A felépítés koncepcióját a német Börsenverein des Deutschen Buchhandels (a Német Könyvkereskedők Egyesülése) által már régen működtetett VLB (Verzeichnis Lieferbarer Bücher – a szállítható könyvek listája) jelentette. Lengyelország és Csehország szakmai egyesületeivel indult el a munka első szakasza. A főbb lépések a következőkben foglalhatók össze:

- hardware, software, személyi feltételek tervezése és kialakítása
- marketing és hirdetési tevékenységek beindítása
- szerkesztési koncepciók – szoros együttműködésben a nemzeti ISBN-irodákkal
- szerkesztési munkák felvitele és rögzítése, bibliográfiai felvilágosítószolgálatok életre hívása
- a books-in-print katalógusok megjelentetése és terjesztése.

Az előtervezéseket követően a támogatás és a program 1994-ben indult el Csehországban és 1995-ben Lengyelországban. Mindkét országban 1996-ban jelent meg az első adatbázis könyv alakban és még ugyanabban az évben készült el a VOP (Verzeichnis lieferbarer zentral-und osteuropäischer Publikationen, a közép- és kelet-európai szállítható publikációk jegyzéke)

A cikk ezután kiemeli, hogy Magyarországon teljesen más volt a helyzet, ugyanis itt már korábban és függetlenül – 1992-ben megkezdte a Typotex Kft., amely egy tudományos és tankönyvekkel foglalkozó elektronikus kiadó, egy ilyen típusú adatbank létrehozását (az MTA SZTAKI-val együttműködve; ford. megj.), amelyet INDEX Könyvadatbázis címen gyakorlatilag egy az egyben át tudtak venni és azonnal integrálni lehetett a VOP CD-ROM-ba. A MKKE is támogatta ezt az együttműködést és bemutatta a magyarországi szállítható könyvek jegyzékét a Budapesti Könyvfesztiválon KÖNYVEK MAGYARORSZÁGON címmel.

További feladatok is adódnak még. Jóllehet az egyes országokban évenként egyszer könyv alakban és kétszer CD-ROM verzióban jelennek meg az adatok, a kiadók, a terjesztők és a különböző állami intézmények csak nehezen ismerik fel a books-in-print adatbázisok hallatlan jelentőségét. Bár némi előrehaladás történt ebben az ügyben, a felvilágosító munka terén van még mit tenni.

Néhány adat pontos képet nyújt az egyes adatbankok fejlődéséről és jelenlegi helyzetéről.

Könyv alakban megjelentetett books-in-print katalógusok:

Lengyelország: 1995-ben (1. kiadás) 419 kiadó 3422 címmel szerepelt 1996-ban (2. kiadás) 614 kiadó 7000 címmel szerepelt 1997-ben (3. kiadás) 1515 kiadó 20 000 címmel szerepelt 1998-ban (4. kiadás) 1881 kiadó 29 675 címmel szerepelt

Növekedés

kiadók vonatkozásában:

95–96: 147%, 96–97: 247%, 97–98: 124%

Címek vonatkozásában:

95–96: 100%, 96–97: 286%, 97–98: 148%

Csehország:

1996-ban (1. kiadás) 300 kiadó 7000 címmel szerepelt

1997-ben (2. kiadás) 350 kiadó 8000 címmel szerepelt

1998-ban (3. kiadás) 470 kiadó 10 379 címmel szerepelt

Növekedés

kiadók vonatkozásában:

96–97: 177%, 97-98: 134%

címek vonatkozásában:

96–97: 114%, 97-98: 128%

Magyarország:

1995-ban (2. kiadás) 833 kiadó 12 898 címmel szerepelt

1996-ban (3. kiadás) 998 kiadó 17 703 címmel szerepelt

1997-ben (4. kiadás) 1137 kiadó 19 932 címmel szerepelt

1998-ban nem jelent meg

Növekedés

kiadók vonatkozásában:

95–96: 120%, 96–97: 114%

címek vonatkozásában:

95–96: 137%, 96–97: 113%

(Ford. megjegyzése: a magyarországi adatok 1997-ről hiányosak a cikkben, így az összkép érdekében a helyes adatokkal kiegészítés történt)

CD-ROM-on megjelentetett adatállományok fejlődése:

1. kiadás 1996 Cseh books-in-print (KSK)

5788 cím 297 kiadótól

Lengyel books-in-print (PKKS)

6995 cím 614 kiadótól

Magyar books-in-print (INDEX)

20 293 cím 2547 kiadótól

4. kiadás 1998. május

Cseh books-in-print

10 379 cím 442 kiadótól

Lengyel books-in-print

29 675 cím 1881 kiadótól

Magyar books-in-print és out of print

46 485 cím 3278 kiadótól

A továbbiakban bemutatja az egyes képernyőket és a CD-ROM-on történő keresési lehetőségeket és módokat. Az adatbázisok a legkülönbözőbb célokra használhatók. A további fejlesztésről annyit, hogy az aktuális windows verzió már előkészületben van. Bibliográfiai kiegészítések is folyamatosan történnek, és a szerkesztők törekszenek arra, hogy az adatbázist további országok nemzeti books-in-print katalógusával tovább bővítsék,

amely további együttműködésekre ösztönöz.

1998 májusa óta mindhárom ország adatbankjának adatai megtalálhatók az Interneten is www.vop.de honlapon, avagy a német könyvkereskedők Buchhandels-Servers Buch + Medien Online www.buchhandel.de honlapján, amely vevőorientált és hozzáférést nyújt a bibliográfiai adatbankokhoz. Egy kosár-funkció segítségével a rendszerhez csatlakozott, választható könyvkereskedés révén a rendelések is realizálhatók.

Amint ezt korábban is láthattuk, a fejlődés iránya az együttműködés és nem az elszigeteltség, s ehhez tapasztalatcserekre van szükség. Vannak még kezdeményezések, hiszen Bulgáriában már bemutatották az első books-in-print katalógust és tudjuk, hogy Lettország, Horvátország is hamarosan bemutatja ilyen kiadványát, Albániában és Romániában pedig komoly előkészületek történtek. Mivel a támogatások általában a munka megkezdésénél segítettek csupán, felmerül a kérdés, hogy hogyan, miből tovább? Erre vonatkozó tervek készítése folyamatosan történik. Olyan országokban, mint Oroszország, Grúzia vagy Ukrajna még számtalan olyan anyagi segítséget igénylő változtatást kell a könyvpiacra végrehajtani, amelyek pillanatnyilag fontosabbak az előfeltételei egy később elkészítendő books-in-print katalógusnak.

A fenti cikk ismertetése talán segít meggyőzni a még mindig kételkedőket, hogy a Typotex által továbbra is gondozott adatbázis folyamatos ápolása a könyvkiadók, terjesztők és olvasók érdekeit egyaránt szolgálják, bármely irányból közelítenek is a témához. Azt is ki lehet olvasni, hogy az itt jelzett adatokkal eddig sincs a készítőknél szegénylőnivalójuk, hiszen az eredmények kiugróak. Senki sem próféta saját hazájában... a többi pedig a kedves olvasóra és a szakma képviselőire és résztvevőire bizzuk.

A cikkben említett Internet címek mellett felhívjuk minden érdeklődő figyelmét, hogy a magyar szállítható könyvek jegyzékét megtalálhatja a www.konyvkereskedo.hu honlapon is, a felsőoktatási és tudományos könyvek adatbázisát pedig a www.iif.hu/db honlapon.

(Gámáné Morvay Katalin)

ÍRÓFAGGATÓ

„– Egy árva sorát sem olvastam! – kiáltott fel idegesen a látogató.
– Akkor honnét tudja, hogy nem tetszik, amit írtam?
– Ugyan, hát nem elég az, amit a többiektől olvastam? – legyintett a jövevény. – Egyébként, tudja mit? Elhiszem becsületszavára. Mondja meg maga: jók a versei?”
(Bulgakov: A Mester és Margarita)

Nádra Valéria

– Ha nem Ön volna Molnár Gál Péter, olvasná-e M.G.P. írásait?

– Okvetlen.

– Színkritikusként vált ismertté, sőt, ha a színházi szakmának hibetünk, egyenesen rettegetté. Az olvasónak viszont, aki cikkeket olvassa, úgy tűnik, Ön még „cikizni” is szeretettel szokta a színészeket. Kinek van igazza?

– Nyugdíjas színészeket hallgatva, amint beszámolni egy-egy önkénti látott színelőadásról, határozott érzésem, hogy a legtökkelütöttebb, legtompább, legérzékletlenebb ítézés is gyengédebben közelít a látottakhoz, több figyelemmel, odaadással, mint a színháziai.

– Bírálatait (a személyükben nem érintett olvasók) olykor úgy olvassák, hogy hasukat fogják nevetésükben. Erre a szellemességre tudatosan törekszik, vagy egyszerűen csak az alkata ilyen, így képes a legjobban kifejezni, amit gondol?

– Semmi humorom nincsen. Realista vagyok. Csak arról számolok be, amit láttam. Ha ezt tréfásnak találják, a tények mulatságosak, nem az előadási módor.

– Néhány év óta komoly kutatás-

m e g k é r d e z t e Molnár Gál Pétert

kon alapuló, színháztörténeti munkákkal lepi meg olvasóit. „Életművet” épít, ezért a váltás, vagy csak a mai színházi élet nem kínál már annyi és olyan izgalmat, mint a korábbi, amikor kizárólag kritikusként működött?

– Semmihez sem értek, de még leginkább a színház érdekel. Azon keresztül érzékelem a világot. Ha a mai színház nyugös: hátrátolat az ember a múltba.

– Nemrég jelent meg Bächer Ivánnal közös, „Helemek” című kötete. Ebben Öntől is olyan miniatűrök olvashatók, melyek bármely szépirodának becsületére válnának. Tudjuk, hogy írt néhány filmforgatókönyvet, de azért az más. Sose gondolt arra, hogy regényt, drámát, novellákat is írjon?

– Dehogynem gondoltam. Szerettem volna megírni A revizort, de azt Gogol már megírta. Töprengtem, hogy Hamlet, dán királyfirol is színdarabot készítek, elírták előlem. Így jártam megannyi regénnyel, elbeszéléssel. Alfred Kerr, a századelő fullánkös német színkritikusa írta: Olyan vagy alig valamivel rosszabb színdarabokat, mint amilyeneket Sudermann ír, én is tudnék

írni, ha nem tartana vissza a szégyenérzetem.

– Egyik kötetének szellemes címe így szólt: „Hogyan csináljunk rossz színházat?” Úgy tűnik, egyre több társulat igyekszik megmutatni, hogy neki sikerült. Mikorra várható, hogy oka lesz írni egy „Hogyan csináljunk jó színházat?”-kötetet is?

– Évek óta ezen a könyvön dolgozom. Nem én tehetek róla, hogy ez elmúlt évtizedek színházáról számol be. Kiasom a nagyok nagy előadásait, amik feledésbe merültek félig. Azt keresem: véglegesen elfedte-e a világ, miként kell jó színházat csinálni.

– Újabb könyvtárakban és levéltárakban lehet találkozni M.G.P.-vel. Ez vajon azt jelenti, hogy új, nagyobb munkán dolgozik? Mi lesz az és mikorra várható?

– Elment az étvágyam a mai színházról írni. Éveken át önjelöltek által elragadónak kijelentett rémségekről igyekeztem beszámolni. Nem lehet azonban szakmányban azzal szórakoztatni az olvasót, hogy milyen agresszív estéket kellett elviselnem. Visszatoltam a múltba. Az megbízhatóbbnak lát-

szik. Sugarasan biztatónak. Befogtam egy színháztörténetbe. Egy magyar színháztörténetbe. 1945-tel kezdődött volna és a múlt hét-let ért volna véget. Munka közben egyre hátrébb kerültem időben, és egyre messzebb a mai naptól. Már a múlt században járok. Ott keresem az okokat. Hiszen a legmaszuletebb antitalentumnak, a legforradalmibban tehetségtelen színháznak is komoly előzményei vannak. Megbotránkoztató színháztörténet készül. Évek óta írom, és remélem még évek múlnak el, amíg a végére érek. Elragad a múlt. Elbúvól. Elmulattat. Nem szeretném, ha elvinnék tőlem a kéziratot, nyomdába adnák. Pedig a Magvető Kiadó nevében megpályázta a Nemzeti Kulturális Alap pénzét. Megítélt a színházi kuratórium a színháztörténetemre kétszázezer forintot. Fölvettem havi részletekben. Amilyen könnyelmű vagyok, az egész összeget elvettem. Soha még nem élveztem ennyire a munkát, nem szórakoztatott kutatás, új összefüggések fölfödőzése, mint ennél a színháztörténetnél. Nem szeretném, ha ez véget érne.

A gyerek egyes dolgozatot írt nyelvtörténetből. Hogy lehet nyelvtörténetből beszélni egy tökött?! Hisz annál alig van izgalmasabb tárgy! Igen, mert három hétig hiányoztam (beteg volt), és nem tudtam hányban jelent meg a Mondolat. Hogy hányban...? Fogalmam sincs. Pedig nem csak öreg ember vagyok, de hírhedett magyar író is, nekem aztán tudnom kéne! De nem tudom... 1830...? Körül. Nem volt fontos. Nem ez volt a fontos, nem erre osztályoztak az én időmben. Benkó Barnabás tanár úr, az öreg palóc, arra helyezte a hangsúlyt, mi volt az a Mondolat.

Röpirat a nyelvújító Kazinczy Ferenc ellen, akinek a nevéből a következő anagrammát csinálták a konzervatívok: Zafir Czenczi. A nyelvújítás szellemes paródiája volt, melyet a magyar nyelv ősi, veretes szépségét védelmező ortodoxok szerettek. És valóban: minek kel-

lett volna Balassi, Zrínyi, Pázmány, Szenczi Molnár, Misztótfalusi gyönyörűségesen szép magyar nyelvet megújítani ilyen nyelvi szörnyszüleményekkel, hogy mérnök? Vagy vésnök, üllnök, álmok. Vagy anyag, állam, óvoda, uszoda, villany.

Hogy nem lenne nagy kár érte? Lehet... Én magyar író vagyok, igaz, bezárva e rokontalan idióma börtönébe, nem tudok belőle kitérni Európába, de nem is létezem e nyelven kívül. Lehet, hogy nem vagyok illetékes, de számomra olyan

pedvén nem jelentette volna ki, hogy ebben a házban pedig máttól kezdve nem hangozhat el más szó, csak héber. (Hogy hányban? Vagy 1890 körül, vagy a tízes években... nem tudom. Fontos?) Mert hogy a család nem tudott ám héberül, csak oroszul és jiddisül. Ja, a Tórárt persze héberül fűjták, meg a Smö Jiszroélt is. De azt, hogy: te mennyiért adtad el a narancsod mázsáját a haifai kikötőben, Smuél? – azt nem tudták héberül mondani. Sem azt, hogy: mama, pisilni kell. Sem azt, hogy: ugyan, gyújts már villanyt! Vagy azt, hogy: sebváltó, porlasztó, dugattyú, henger.

Tudom, a tanerőknek új és hipermodern generációja nőtt föl, de azt hiszem, az öreg Benkónak volt igaz. Nem az évszám a fontos, hanem a lényeg. Hogy mi micsoda, miért van és mit szolgál.

És mi volna, ha nem lenne.

Kertész Ákos

Hipermodern didaktika

Azért, mert ha Kazinczyék nem küzdi végig a nyelvújítást, ma már csak tudós finn-ugristák tudnának magyarul. A magyar ember németül beszélne, meg szlovákul, szerbhorvátul, románul. Lehet, hogy Pázmány nyelve veretesebb volt, de pázmánymagyarul nem lehet a huszadik században beszélni.

veszteséget jelentene, ha nem lenne magyar nyelv, hogy én sem volnék. Ilyen egyszerű. Mellesleg: valószínű, hogy Magyarország sem volna már és magyar nép sem.

Mint ahogy tán Izrael sem volna, ha valamikor egy Jehuda nevű (többi nevét nem tudom) orosz zsidó Palesztinában letele-

Mészöly Dezső: Shakespeare-napló

A kötet az alternatív Kossuth-díjjal kitüntetett költő – műfordító – dramaturg Mészöly Dezső 80. születésnapjára, még 1998-ban jelent meg.

Fél évszázadon ível át ez a kötet, hiszen írásai 1948 és 1998 között keletkeztek. A poeta doctus szerző nem az irodalmi, hanem a színpadi Shakespeare jobb megértése szolgálatában vetette papírra őket. Elméleti igénynyel, de gyakorlati céllal – azaz: a dramaturg irányította a műfordító kezét, de tudásából, felismeréseiből számos fontos filológiai (irodalom- meg kortörténeti) tény is közkinccsé vált nem egy korábbi (Esszék és

asszók – 1973, Shakespeare új tükörben – 1985) s válik e mostani kötete révén.

„Amióta magyar Shakespeare-kultusz és magyar színház van (a kettő körülbelül egy idős), azóta színpadjainkon megszokás nélkül játsszák darabjait, egy zseniális színpadi szerző elnyúlhatatlan alkotásait” – írta Mészöly még amikor elkötelezte magát a magyar színháztörténet és fordításirodalom eminens részét képező shakespeare-ológia mellett.

Kötete, mindamelllett, hogy rengeteg érdekes adalékot, megjegyezni való információt, kritikai megjegyzést, és megszív-

lendő (praktikus) következtetést kínál – roppantul élvezetes olvasmány. Talán mert (lévén mindenekelőtt költő) meri az anyagot a szubjektumán át-szűrni, átáramolni, anélkül hogy alanyilag elénk tolakodna. (Ahogy a hátsó borító fotómontázsa találóan kifejezi: végeredményben két főszereplője van ennek a kötetnek.)

Részben filológia, részben a műelemzés, részben a műfordítás elméleti és gyakorlati kérdései alkotják a feljegyzések vázát. Úgy gondolom, Mészöly Dezső munkája színházi szakemberek, magyartanárok számára nélkülözhetetlen kézikönyv, az ún.

művelt nagyközönség számára pedig „egyszerűen” letehetetlenül izgalmas kalandozás az irodalomban. Irodalomnépszerűsítő esszé és vallomás, amire mindig nagy szükség van. Ahogy a hiteles Villon népszerűsítéséért is sokat tett, tolla alatt az igazi Shakespeare is újjászületett.

A tanulmányokat a kötet lezárásaként egy különleges dokumentum-összeállítás követi, amely közelmúltunk tudományos-irodalompolitikai minden napjairól ad leleplező látetelet.

Cs.a.

Európa Könyvkiadó
380 old., 1400 Ft

Korompay H. János: A „jellemzetes” irodalom jegyében

„Ez a könyv része annak az Irodalomtudomány és kritika című sorozatnak, amelynek kötetei a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetében(...) készültek és készülnek.” A szerző joggal és okkal hangsúlyozza bevezető soraiban, hogy az ő korszak-monográfiája is csak relatíve önálló, hasonló, összefoglaló mű került ki Tarnai Andor, Kecskés András, Csetri Lajos, Fenyő István, Németh G. Béla, Dávidházi Péter tolla alól, s ezeknek tanulságai teszik teljesebbé az egyes kötetek – így az övének a – jelentését is.

A tárgyalt korszak a magyar irodalomtörténet kiemelkedően fontos periódusa, nemcsak nagy művek megszületésének az időszaka, de fontos elvi viták is zajlottak ekkor. Az évtized adott szűk keretet Petőfi teljes

költői pályájának lefutásához, már csak miatta is különösen izgalmas ennek a kornak a művészet- és irodalomelméleti, művészet- és irodalomkritikai nézőpontjait sorra venni. Persze ennek a monográfiának nem ő a „főszereplője”, de tán annak, aki nem szakfilológus, mégiscsak a körülötte zajló vitáknak az áttekintésén vezet a könnyebb út a tanulmányokban felvetett szempontok megértéséhez.

A kötet Bajza József, Toldy Ferenc, Pulszky Ferenc, Henszlmann Imre, Erdélyi János portréját rajzolja meg, irodalomszemléletét elemzi, majd a divatlapok (A Regélő Pesti Divatlap, később Pesti Divatlap, A Honderű, az Életképek) irodalomkritikájáról szól, a végén a Magyar Szépirodalmi Szemlé-

ről, s közben Petőfi fogadtatásáról, valamint a népiesség különböző értelmezéseiről olvashatunk. Petőfi kapcsán azt írja: „A költői tárgy, az ábrázolás módja és a lírai alany lesz vizsgálatunk három megközelítésének iránya...” Végül is e szempontok alapján megállapítja, hogy Petőfi fogadtatása sokkal összetettebb volt, mint gondolnánk. S tudnunk kell, Petőfi „műveinek fogadtatása nem elindító mozzanata, hanem inkább betetőzése volt az irodalom területén már kibontakozóban lévő ízlésbeli fordulatnak.” S azok az alapelvek, amelyek P. kortársi megítélésének fundamentumául kínáltak, Henszlmann irodalomkritikai-művészettörténeti törekvéseiből eredtek. A kötet címében szereplő fogalom, a jellemzetes „an-

nak kifejeződése, hogy a műalkotástól elsősorban az ábrázolt jelenségek jellemző vonásainak, egyediségének erőteljes és valószínű megelevenítését kívánja”. A „jellemzetes” fogalmában összegződik a romantika egyéniség- és nemzetiségelve. (Fenyő Istvánra hivatkozom).

Korompay H. János könyve, amely a reformkor utolsó évtizedének szépirodalmát és irodalomkritikáját új összefüggésben mutatja be, elmélyült olvasást igénylő, s egyben elgondolkodtató és jól használható, jól használható tudományos mű (természetesen lábjegyzetekkel, bibliográfiával, névmutatóval).

Cs-i

Az 1840-es évek irodalomkritikai gondolkodása
Akadémiai Kiadó – Universitas Kiadó 548 old. 590 Ft

Figyelem!

Március 8-án 100 000 példányban megjelenik az új, ingyenes terjesztésű kulturális reklámmagazin, a

Kultusz

(Lapzárta február 19-én)

Részletes felvilágosítás, hirdetésfelvétel a Könyvhét szerkesztőségében.

1114 Budapest, Kanizsai u. 41. Telefon/Fax: 466-0703. Telefon: 209-1875.

A Magyar Térképészeti Egyesület első közgyűlése

A múlt szeptemberben kezdett előkészítő tárgyalások eredményeként majd 50 térképészeti, térképkiadó és térképterjesztő cég (közülük 30 BKIK tag) képviselői 1999. január 7-én összejűltek az ELTE TTK új épületében és de iure is megalakították a Magyar Térképészeti Egyesületet, amelynek tagja lehet minden gazdálkodó szervezet, illetve egyéni vállalkozó, aki elfogadja az alapszabályt és befizeti az évi 20 000 forintos tagdíjat. Az új belépőknek emellett meg kell szerezniük két alapító tag ajánlását is.

A teljes jogú tagok mellett az Egyesület nagyra értékeli a pártoló tagok belépését is. Magánszemélyek és költségvetési intézmények évi 1000 forintos tagdíjért, míg az Egyesület céljait befizetéseikkel is támogatni kívánó gazdálkodó szervezetek a normál tagdíjjal azonos összegért lehetnek pártoló tagok.

Az első közgyűlésen az alábbi összetételű vezetőséget is megválasztották:

Vizi Péter elnök (Paulus Térképszerkesztő Iroda)

Hegedüs Ábel titkár (Ábel Térképészeti Kft.)

Nagy Ferenc titkár (N-ter Bt.)

Hidas Gábor vezetőségi tag (Cartographia Kft.)

Németh László vezetőségi tag (MH TÉHI)

Ortutay Béla vezetőségi tag (Magyar Térképház)

A testület hamarosan ki fogja dolgozni a munkatervét, de az már biztos, hogy sok egyéb mellett a legfontosabb feladatok közé kerül a térképes szerzői jogoknak a jelenleginél határozottabb megfogalmazása és a jogok védelme, valamint az 1996-ban született állami földmérési és topográfiai törvényből fakadó alaptérképhasználati díj kérdésének rendezése és a kamarai jogosítványok megszerzése is.

Az Egyesület székhelye és postacíme:

Magyar Térképészeti Egyesület (Vizi Péter elnök)

2000 Szentendre, Duna korzó 18.

Tel./fax: (26) 301 950 Tel.: (20) 9 766 830

E-mail: paulusmap@mail.datanet.hu

PARNASSZUS ANTIKVÁRIUM

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 50. Tel./fax: 311-6049

vásárol régi könyveket, könyvtárat, műfaji, tartalmi, időbeli kötöttségtől mentesen, ám válogatva.

„Mindenfélét, de nem mindent”

Előzetes telefonos egyeztetés alapján
díjtalan kiszállítás, szállítás.

Minden könyv egy helyen! TANKÖNYVCENTRUM a Kódex Könyvárúházbán

Budapest V., Honvéd u. 5. (A Parlamenttől egy percre.)

Telefon: 332-7357

Az általános és középiskolai tankönyvek közel teljes választékával várjuk kedves vásárlóinkat.

Minden könyvet egy helyről!

Libri sikerlista

1999. január

A Libri üzlethálózatban regisztrált vásárlások számítógépes összesítése alapján

1. Felsőoktatási felvételi tájékoztató 1999.
Dokusoft Kiadó

2. MSD Orvosi kézikönyv a családban
Melánia Kiadó

3. Kastélyok a történelmi Magyarországról
Publi-City Kiadó

**4. Magyar Nagylexikon
7. kötet**

Magyar Nagylexikon Kiadó

13. Ráday Mihály:

Jelenetek a pesti utcán
Karinthy Kiadó

**5. Guinness rekordok
könyve 1999.**
Alexandra Kiadó

14. A magyarok krónikája
Officina Nova Kiadó

**6. Chagall – La Fontaine –
Faludy:
Állatmesék**
Glória Kiadó

**15. Magyarország
építészetének története**
Vince Kiadó

**7. Schonberg, Harold C.:
Nagy zeneszerzők élete**
Európa Könyvkiadó

**16. Vofkori László
Székelyföld útikönyve I–II.**
Cartographia Kiadó

8. Larousse Memo
Akadémiai Kiadó

**17. Fenwick, Elizabeth:
Kismamák nagykönyve**
Magyar Könyvklub

9. Párizs
Park Kiadó

**18. Adair, Ian:
100 bűvésztűrk**
Új Ex Libris Könyvkiadó

10. Gaudí
Vince Kiadó

**19. Andrews, John:
Antik bútorok**
Subrosa Kiadó

11. Filmenciklopédia
Glória Kiadó

12. A világörökség
Gulliver Könyvkiadó

**20. Erdős József
– Prileszky Csilla:
Halló, itt Magyarország!**
Akadémiai Kiadó

A HALÁL ÉS AZ IRÁNYTŰ

(Elhangzott az Irodalmi Újság 1999-es évfolyamának 2. számában. Szerkesztő: Zelki János. Felelős szerkesztő: Kőrösi Zoltán.

Liptay Katalin, műsorvezető: – A közelgő centenárium megünneplésére az Európa Könyvkiadó útjára bocsátja Jorge Luis Borges életműsorozatát.

Az 1899–1986 között élt argentin író szokatlanul mély európai műveltséggel bírt. A hatás kölcsönös, mert a Borges-jelenség viszont az európai irodalmakban bizonyult meghatározó jelentőségűnek. A halál és az iránytű című elbeszéléskötetet válogatta és szerkesztette Solcz László, műfordító.

Gócza Anita: – Mennyire irodalom, amit Borges ír?

Solcz László: – Több évtizedébe került, amíg megtalálta a saját hangját, de az a stílus, amit Borges kitalált, az velejéig irodalom. Enélkül nem lett volna később a nagy latin-amerikai próza. Stilisztikailag bravúros; minden szót, minden mondatot ötször átgondolt. A fordítók tudják a leginkább megmondani, hogy mit lehet küzdeni egy Borges-mondattal. És mindig ő nyer! Mindig tömörebb, mindig szebb, mindig jobb a zenéje az ő mondatainak.

G. A.: – Ezeket a novellákat olvasva hihetetlen mennyiségű tudásra van szükség: az utalásokról, a nevekről, a fogalmakról...

S. L.: – Valóban így van. Hatalmas tudásanyag van benne, de egy kis gyűjtemény segíti az olvasót eligazodni ebben a

dzsungelben. Tehát egyrészt kikereshetők, megnézhetők, de jó részük fiktív – ő találta ki. Nem létező személyekre utal, vagy pedig mindenféle montázstechnikával olyan személyeket hoz létre, akik ismerősnek tünnek, de mégsem azok. Mondok egy példát: A híres teológusok című novellában szerepel Pannóniai János. Mindenki azt hiszi, hogy Janus Pannoniusról van szó, ami persze kronológiailag is teljes képtelenség. Ha az ember megnézi ezt a figurát, akkor lehet, hogy Szent Jeromos bukkan fel, meg az ellenfele, és amikor azt hisszük, hogy most megtaláltuk ezt a két hitvitázó egyházatyát, rá kell jöjjünk: nagyon hasonlítanak bizonyos figurákhoz, mégsem azok,

G. A.: – Mi a tartalma ezeknek a mögöttes utalásoknak?

S. L.: – Nemcsak a fiktív utalásokra kell itt válaszolnom, hanem az első kérdésre is. Irodalom-e, amikor valaki művelődéstörténeti anyaggal, vagy anyagból dolgozik? Borges megmondja: nála az elbeszélés anyaga fikció és az eszméket, ideákat nem igazságtartalmuk szerint elemzi, vagy fogja föl, hanem esztétikai értelemben. Tehát egy idea lehet Borges számára meglepő, szimmetrikus, analógiás, utálatos, de nem lehet igaz vagy hamis. Szerinte semmi különbség nincs egy valódi ember és, mondjuk, Hamlet között. Ha tetszik: egy regény szereplője épp annyira fiktív, épp annyira valóságos, mint egy valóságos ember.

G. A.: – Ez nyilván játék. Mint hogyha az ő kis labirintusába próbálná becsalogatni az olvasót?

S. L.: – Hogyne. Ő mindvégig tudatában van és az irodalomban ezt érzékelteti is velünk, hogy egy szellemi, esztétikai játékról van szó, amely semmilyen módon nem befolyásolja a valóságot vagy az életet.

G. A.: – Az általa kitalált világ a való világot helyettesíti, de hogyha nem tud azonosulni ezzel a világgal, akkor az megkérdőjelezi annak a kitalált világnak az erejét is?

S. L.: – Hát hogyne, és ezt bele is csempészi a műveibe. Ő maga mondja, hogy kitalálunk mindenféle világokat, mert nem vagyunk boldogok. Olykor elhiszzük, az az igazi világ, amit mi alkottunk, de igyekszik tudatosítani, ez éppoly csalás, mint bármi más, amit az ember eddig kitalált. Egyébként Borges élet-szinten egy óriási kudarccal. Ezt ő is tudta. Elrajzírói is megírták ezeket a kétségbeeséseket. Elég megnézni ezt a kötetet, ha jól számolom, két női alak van benne. Tehét férfi és nő mint olyan nem létezik Borgesnél. Főleg a 20. század irodalmát figyelembe véve, azért ez nagy kudarccal. Sok más példa is azt mutatja – de ő maga is írja egyik önéletrajzi írásában –, hogy gyáva, félénk ember volt, aki az irodalomban keresett menedéket.

G. A.: – Az átlagember a latin-amerikai írók közül leginkább Marquezet ismeri. Nagyon sokat párhuzamba állítják kettejük világát.

S. L.: – Ez elég nagy tévedés. Ugye, a 20–30-as években kitalálták a mágikus realizmust, meg a csodás való elméletét, s ezt mindjárt összekapcsolták a barokkos latin-amerikai stílussal. Elég megnézni a világirodalmi

lexikont, ott minden latin-amerikai íróra ugyanezt mondják. Szerintem nagyon nagy különbség van Borges és Marquez között. Utóbbi nem létezhetne Borges nélkül, de Fuentes, Cortazar és a többiek sem. A latin-amerikai próza egészen századunk derekéig gyöngécske műfaj volt a költészettel összevetve. Borges nélkül, aki egy teljesen modern prózanyelvet talált ki, és a műfajt megtisztította a sallangoktól, nem lett volna az a nagy generáció, amelyik a 60-as években indult. Más kérdés, hogy Borgest nagyon sokáig senki sem ismerte, legföljebb a Buenos Aires-i szalonokban meg kávéházakban, amíg ki nem adták francia és angol fordításban, semmiféle nemzetközi visszhangja nem volt. Borges, ugye tudjuk, fokozatosan megvakult, úgy írta műveinek nagy részét, hogy memorizálta és lediktálta. Tehát itt eleve nem lehetett sok sallang, meg díszítőelem. De ennél sokkal-sokkal fontosabb, hogy – úgy szoktuk mondani – angolos stílusban írt spanyolul, ami azt jelenti, hogy szikár ez a nyelvezet, nincs sok melléknév, nincs sok mellékmondat. Szintaxisa sokkal inkább hasonlít az angolra, mint a spanyolra. A spanyolnak pedig hagyományánál fogva inkább burjánzó, barokkos nyelvezete van. Elég egy bekezdést megnézni Marquenzel és Borgesenél, és az ember látja a különbséget, hogy mennyiségileg is egészen más stílusról van szó. Borgesenél minden melléknévnek, minden főnévnek megvan a maga szerepe, nem lehet rajta változtatni.

Ez a kiadvány fehér(-fekete) borítójú és dupla terjedelmű pár-darabja az egy évvel korábban megjelent fekete(-fehér) borítójú *Szerelmünk, Itália* c. kötetnek. Mind a két vonzó küllemű könyv ugyanazon elképzelés alapján keletkezett: bennük a költő-műfordító-publicista férj szövegei és a festőművész feleség képei vallanak közös szerel-műkről, Itáliáról illetve szülő-földjükéről, Budapestről.

Gábor Marianne-nak ebben a válogatásban 15 képe látható s ezeket átfonják Rónai Mihály

Rónai Mihály András – Gábor Marianne: Szülőfalunk, Budapest

András költői sorai, cikkei, tanulmányai. Az első írás a tizenhárom éves berzsenyis diáktól származik (1926-ból), az időben utolsó vagy fél évszázaddal későbből, egy Népszabadságbeli cikk, Ady centenáriuma – arról, hogyan tisztelt a főváros a költőt, nevez-e el róla utcát, tereket, jelöli-e méltón, emléktáblával a helyeket, ahol sokszor megfordult, a házat, ahol élt, alkotott és meghalt.

A versek és a cikkek zöme 1945 után íródott, és tulajdonképpen nem csak a Pesti Naplóból ide átemelt, eredetileg a 30-as években megjelent írásokat olvassuk történelmi távlatból, bizony valamiféle nosztalgikus szemlélet fátylán át tűnik elénk mindaz, amiről az 50-es, a 60-as évszámokkal jelzett darabok szólnak. Csak ennyi idő alatt mennyit változott ez a város, amely persze mindig önmaga marad, ez a rangja.

Rónai Mihály András (1913–1992) írásai olvasmányosak, imponáló ismeretanyagból építkeznek, s nemhiába költő írta őket, szenvedélyesen érdekelte ez a város és ezt a szerelemérzést plántálja át az olvasóba. Város-történet lírába oldva, költészet pontos történelmi adatokkal, érvekkel – egy több évtizedes költői és közírói pályája jellegzetes, maradandó értékeket fölmutató dokumentumai.

Cs. A.

*Fekete Sas Kiadó, 1998.
226 old., 980 Ft*

Az elveszett ártatlanság nyomában

Cervantes egyik kisebb elbeszélésében Donna Esperanzát háromszor adják el, mint szűzlányt, s bizony, üzletet csinálnak az ártatlanságából negyedszer is, tudniillik Claudia, a kerítónő túvel és piros cérnával újra meg újra összevarrja a szűzhártyáját. Ami ily módon sikerülhetett Salamancában, a tizenhatodik században, nem sikerülhetett a mi évszázadunkban s pláne nem a szovjet értelmiségnek. „Az ártatlanságot nem lehet egy kicsit elveszíteni” – írja Gereben Ágnes a Művészet és hatalom címmel kiadott, s a KGB meg a párt archívumának eddig titkolt dokumentumait ismertető könyvében. Az egész munka – szomorú, megrendítő és lehangoló példák sokaságával – a politikai ártatlanság elvesztésének arcpírítóan kínos eseteiről szól. Azokról, akik föl- vagy bejelentették más művészek „pártellenes” nézeteit, netán keresték vgy éppenséggel gyártották ezeket, egyebek közt azért is, hogy megszabaduljanak a konkurenciától, de azért is, hogy nekik maguknak ne kelljen félniük, hiszen bizonyították, hogy rájuk lehet számítani. Meg persze azokról is, akik ellen mindez végbement, akiket bemártottak, lerántottak, elítélték, megbélyegeztek és – föltevé, hogy gerincük megtörtetett – visszafogadtak. Ami még elké-

pesztőbb és tanulságosabb, az az, hogy e két kategória legtöbbször egybeesett: ugyanaz lett másnak ügyében a följelentő, a megbüntetését követelő, a párt-hűségét mások veszte árán is bizonyító, aki ellen más esetben följelentések érkeztek, akinek a megbüntetését követelték, akinek a párt-hűségét kétségbevonták. S ugyanígy áll a dolog a szolidaritással is: az ideig-óráig „kegyencek” közt szinte senki nem akad, aki ezért vagy azért az üldözöttért kivételes esetben ki ne állt volna. Iszonyatos egy világ tárul fel Gereben Ágnes kutatásai nyomán mindabból, amit szovjet irodalom néven korábban megismertünk. Ahogy a szerző fogalmaz: „az állami politikává emelt paranoia” világa. Gorkij, Solohov, Babel, Bulgakov és a többiek történelméről sok mindent már eddig is tudtunk, nemcsak e könyv írójának, de mások (főképp Dalos György és Fenyvesi István) publikációi révén is. Ezúttal azonban a mennyiségi többlet már más minőséget is képvisel. Amit Gereben Ágnes eddig feltárt (s még ez is csupán egy szelete a teljességnek), elképesztő és ijesztő, de sok mindent világossá tesz abból is, ami és ahogyan nálunk lezajlott 1945 után. Magam még jól emlékszem a „Példaképünk: a szovjet irodalom” című, 1951-

ben kiadott tanulmánykötet, amely alighanem megaladhatatlan csúcsteljesítménye volt a szolgálai alázatból és vak hűség-ből egybeszótt, irodalminak álcázott, ám politikai jellegű csúszás-mászásnak. S e kötetnek, mely minta kívánt lenni, az akkori magyar folyóiratokban csöstell akadtak lihegő, túlteljesítő hazai követői is. Mellesleg, ha van gyöngéje Gereben Ágnes munkájának – bár talán későbbre tervezi, hogy ilyen kitekintésekre is sort kerít – hát legfeljebb az, hogy ügyet se vet, sőt olykor nyilván tudomással sem bír az általa tárgyalt szovjet írók műveinek egyidejű magyar visszhangjáról, utóéletéről. Gorkijnak a „kártevőket leleplező” darabját, a Szomov és társait például nálunk is bemutatta a Nemzeti Színház, bár az író annak idején megtiltotta drámája színrevitelét. Az sem volna talán érdektelen, hogy a két világháború közti jobb- és szélső-jobboldali magyar sajtó milyen élénk és folyamatos érdeklődéssel kísérte a szovjet irodalmat, de információi (s az is árulkodó, hogy miről és hogyan) tévesek voltak – talán ennek feltérképezése is megérne egy misét... De hát örüljünk inkább annak, ami ebből a véget nem érő feltárási folyamatból már elibénk került. S nem is akárhogy: Gereben Ágnesnek sikerül az, ami a

témával foglalkozó másoknak ritkán. Nincs prekoncepciója, senkihez sem közelít elfogultan – egyszerűen hagyja érvényesülni a tényeket, az önmagukért beszélő dokumentumokat. „A magát ép ésszel megmagyarázhatatlan okból baloldalinak nevező rendszer”-ről beszél és jólesik, hogy így fogalmaz, ilyen distinkciókkal, mert ettől annyira hiteles a kritikája is. Az olvasó nehezen törődik bele a kétszáz-harmincadik oldal után, hogy – remélhetőleg: csak egyelőre – vége a tényfeltárásnak, hiszen legalább ennyire érdekelné (hogy csak néhány példát említsünk) annak a pillanatnak a története is, amikor az emigrációjából hazatérő Alexej Tolsztoj gróf „átáll” s azontúl mindenkin túlesz, vagy a moszkvai magyar emigráció íróinak a KGB irattárából nyilván kideríthető sorsa, csakúgy, mint a Majakovszkij-sztori és még hosszán (belegondolni is rossz, hogy milyen hosszán!) sorolhatnánk...

Gereben Ágnes:
Művészet és hatalom
Akadémiai Kiadó, Bp., 1998.
231 oldal

Budapestiek volnánk mi is, mármint e könyv olvasóinak legtöbbször, mégis úgy érezzük, hogy eddig alig-alig tudtunk valamit a városunkról. Ez a könyv két virgigli lokálpatriótának 1. szerelmes vallomása szülőföldjéről, 2. beszámolója felfedező körútjáról, 3. édes-bús mesemondói teljesítménye (olykor Szép Ernő modorában), 4. megbízható és mégis színes, szórakoztató bédekerre, de valahogy úgy, ahogy Szerb Antal meg Szabó Zoltán művelték az ilyesmit hajdanán. Egyszerűen: fene jó könyv ez, bátran ajánlható azoknak is, akik netán nem fővárosiak, de bárhol az országban éreznek

B. I. (Bächer Iván) – M. G. P. (Molnár Gál Péter):

H e l y e k

némi büszkeséget amiatt, hogy ilyen fővárosuk van. Csakis azokat kerülgetheti a guta (kerülgesse is!), akik gyűlölik Budapestet, mint „gyökértelen” és „idegen”, mint „bűnös” és „megrontó” metropolist. Bächer Iván, az író, és Molnár Gál Péter, akit színikritikusként és színháztörténészként ismerünk, de legalább olyan jól ír, mint barátja és pályatársa, titkokat sugár a fülünkbe arról, mi tűnt el és mi maradt meg a jó helyekből, ahol

az ember kellemesen ehet vagy ihat (netán mindkettőt teheti), ahol szépet láthat (régit vagy újat), amihez emlékek fűződnek (vagy röhejes esetek). Kocsmák, terek, sportpályák, „kültelkek”, a színházak, panziók, cukrászdák, paloták, sétateretek és ki tudná itt felsorolni, még mi minden ragyog fel egy-egy pillanatra tolluk (vagy számítógépük?) nyomán. Mert csak villanásokat kapunk, nosztalgiaiból, várostörténeti kutatások precíz adataiból egy-

beszöve, két írástudó személyes emlékei által hitelesítve. Irónia, mértéktartás, arányérzék jellemzi ezeket a miniatűröket – ritka erények manapság. Ki-ki más bekezdésre bólinthat rá, hogy „aha”, erre ő is így emlékszik, ez tényleg így volt, más oldalakon meg ámuldozhat, hogy „nahát, tényleg?” – s attól fogva talán ő is egy kissé más szemmel jár-kezel a megénekelte utcákon. Jó és kedves könyv ez, de ráadásul még szép és gusztusos is, az ember legszívesebben magával hordozná járás-keelés közben.

Göncöl Kiadó, Bp., 1998.
176 old., 1250 Ft

-5-5

Magyar irodalom

Lakatos Menyhért:

A titok

(Széphalom Könyvműhely)

112 old., 640 Ft

Legutóbb Lakatos Menyhért kívül-belül gyönyörű (Év Könyvedíjas) mesekönyvét vehettük a kezünkbe, szintén a Széphalom gondozásában. A kiadó minden jel szerint a szűkös lehetőségek idején is – nevének megfelelően – művéssegre törekszik, nemcsak művet, hanem könyv-művet ad ki a keze alól, esztétikai tárgyat.

Lakatos Menyhért kicsiny könyve is Péli Tamás egyik jellegzetesen vad, szimbólumokkal zsúfolt, kavargó festményének egyik részletét hordozza a címlapon: erotikusabb olvasmányt ígérően. Ezúttal azonban inkább a mesék folyama kanyarog tovább. Két – szinte anekdotikus – példázat beszél Krisztus urunkról: és a türelemről, szelidségről, a lusták és a szorgalmasok egymásraultaltságáról.

A régi hang, a Füstös képek világa két és fél novella erejéig tér vissza. Valószínűleg ismét a saját közegben találja meg Lakatos Menyhért leginkább a hangját: itt a valóság mesés, a holtából kilenc héting visszajáró Hermina néni, amint fehér krepp-papír szemfedőjében visszajár kísértetni a putrik népét; vagy az útkaparó fiú, aki „inkamációként” már volt e földön – egy régiségi gyilkosság áldozataként.

Lakatos Menyhért mesél és mesél: leghosszabban A fekete hegedű című elbeszélésben, melyben a mesés keretben megelevenedik egy 19. századi, ekhós szerkesztésű cigány-világ is – mely inkább festményekre emlékeztet, mint szociográfiák illusztrációira. Aszpin hegedűje erőltetett vidámságot, kényszerű bánatot, gonosz kapzsiságot egyaránt meggyógyít.

Karácsony tájt olvassuk Lakatos Menyhért szép kis kötetét, valami megnyugtató derű csap ki belőle: olyasvalami, amihez vissza kéne térni a különböző megosztottságok, feszültségek idején.

budai

Külföldi irodalom

Samuel Beckett Összes drámái

Európa Könyvkiadó, 1998.

540 oldal, 1300 Ft

Samuel Beckett 1952-ben írott Godot-ra várva című abszurd drámája a legtöbbet játszott színpadi művek egyike. Nem lehet véletlen, hogy a kritikusok „a huszadik század drámája”-ként is emlegetik. Az 1906-ban született ír származású és francia nyelven író Beckett (akit egyébként „elit írónak”, az „írók írójának”, „a testi burkából kicsúszott lélek írójának” is neveznek, s aki műveit maga fordította angolra), pályáját versekkel kezdte, majd egy regénytrilógiával folytatta. Élete végén már csak rövidebb lélegzetű műveket írt. Kevesen tudják róla, hogy Joyce barátja, tanítványa és fordítója volt, s hogy alkotói ars poétikája az volt: „Nem megnevezni semmit sem lehet: kimondani, nem kimondani, semmi sem kimondható, semmi sem valóságosabb, mint a semmi.” Adorno az egzisztencialistákkal rokonítja: nála „az abszurditás filozófia, amelyet ő maga „alacsonyít le” a kultúra hulladékává”. Beckett a nyelvet is átalakítja önön abszurditása eszközüvé. Dráma művészetén érződik Joyce és Kafka hatása, dráma művésze Ionescóéval „érintkezik”.

Beckett-nél „a végső abszurditás nem egyéb, mint hogy a SEMMI nyugalma és megbékélése nem különböztethető meg egymástól”. A magyar nyelvű világirodalmi lexikonban ez áll róla: Beckett a SEMMI és a CSÓD megjelenítésére vállalkozott. Magyar vonatkozású kultúrpolitikai érdekesség az abszurd mesterével kapcsolatban, hogy az 1952-ben írott Godot-ra várva című művét 1958-ban jelentette meg a Nagyvilág című folyóirat, s hogy közel 13 évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy a Thália Színház bemutathassa. A Beckett munkásságáról szóló irodalom (vitairatok, esszék) száma legalább olyan jelentős, mint maga az életmű.

Az Európa Kiadónál most megjelent Beckett-dramakötet az

1970-ben napvilágot látotthoz képest kiegészült a Nobel-díjas író rádiójátékaival, pantomimjeleneteivel, tv-játékaival, filmforgatókönyveivel, némajátékaival, valamint a hagyatékából előkerült egyéb – olykor töredékes írásokkal – is.

– ti –

Thomas Bernhard:

A színházcsináló

Palatinus Könyvkiadó, Bp. 1998.,

534 old., 2960 Ft

A fiatalon elhunyt, de mindig minden művével viharokat kavarázó osztrák író nemcsak hazájában, nálunk is megosztja olvasótáborát: aki szereti, nagyon szereti, mások ellenben szinte személyes ellenszenvet éreznek iránta, műveit idegesítőnek, felháborítóknak tartják. Bernhard legtöbb prózai munkáját már ismerjük s közülük négykötetes önéletrajzi sorozata még sikert is aratott, ha a mélyleges megdöbbenés egyáltalán sikernek nevezhető. Az indulat, a belső nyomorúság kendőzetlen föltárása, a végtelenségig vitt kritika, tagadása mindannak, amit közhelyszerűen „bécsi kedélynek” hívunk – íme, ez Bernhard néhány legszembetűnőbb jellemzője. Ausztriának nem volt, s aligha lesz még nálánál könyörtelenebb ostromozója, de olyan is kevés, aki jobban, mélyebben ismeri és szenvedélyesebben szereti hazáját. Bernhardnak ugyanis fáj, hogy olyannak kell látnia polgártársait, amilyenek látja őket – ám képtelen a legparányibb megalkuvásra, de az érthető kompromisszumokra is. Regényei – és mint e mostani kötetből kiderül: színdarabjai is – nem egyebek, mint túlcsonduló beszédfolyamok, a paroxizmus jegyében fogant, fékezhetetlen monológok, melyek olykor keresztezik egymást. Őt drámája Bernhard-műnek szabályos, drámának viszont rendhagyó, ám – *A színházcsináló* revelatív előadása megmutatta – előadható és átütő sikert is arathat. Olvasmányként sem akármilyenek ezek a művek: motívumaik belénk égetik magukat, mondataik közül jónéhánytól később sem tudunk szabadulni. „Az emberből nem lehet semmit elvonni /a legkevésbé

valami önpusztító hajlamot” – íme, az 1972-ben írott első dráma vezérmotívuma. „A lényeg hogy irritáljunk/ a színház nem szíveségszolgáltató intézmény” – íme, A színházcsináló lényege. S persze, a legmélyebb és minden szempontból legmaradandóbb darab: a Heldenplatz, az író minden szorongásának, szenvedélyének gyűjtőlencséje, amely (ha túlozza is, ha szándékolta igaztalansággal is) a mai világgal, mint rémálommal képes szembenézni. „A világ is csupa abszurd ötlet” – mondja utolsó mondatával, s a Györfly Miklós és Tandori Dezső fordításait tartalmazó kötetet a felzaklatott olvasó azzal csukja be, hogy ez az a mű, amit vétek lett volna kihagynia.

Ny. A.

Jean Echenoz:

Egy év

Fordította: Pacskovszky Zsolt

Filum Kiadó

880 Ft

„Hogy micsoda?!” Valószínűleg ilyesmit motyog maga elé hüledezve, értetlenül, döbbenetében egyszersmind furcsa örömet érezve az olvasó, amikor Jean Echenoz regényének végére ér.

Az *Egy év* úgy indul, mint egy bűnügyi regény. Vagy – mivel francia szerzőről van szó – azt is mondhatnánk: mint egy (korai) Godard-film. Victoire, a huszonegy éves párizsi lány egyik reggel arra ébred, hogy a barátja, Félix holtan fekszik mellette az ágyon. Victoire képtelen visszaidézni az este történetek, fél, hogy valami köze volt Félix halálához, pánik-szerűen összehajlik, s néhány órával később már egy Dél-Franciaország felé robogó vonaton ül.

Victoire menekülése csaknem egy évig tart. Kibérel egy házacska az óceán partján, meghúzza magát, szórakozásképpen golf-labdákat gyűjt – néha felbukkan párizsi ismerőse, Jean-Philippe, aki rejtélyes módon a nyomára akad, és beszámol neki, hogy miként áll a nyomozás Félix halála ügyében. Aztán Victoire megismerkedik egy fiatalemberrel, Gérard-ral, és élete váratlan fordulatot vesz. Gérard ugyanis

ellopja megtakarított pénzét. Victoire nem mer a rendőrséghez fordulni, elköltözik, olcsó hotelekben húzza meg magát, majd a maradék pénzből használt kerékpárt vásárol magának, kerékeze bolyong a számára ismeretlen vidéken, a szabad ég alatt alszik – mígnem a kerékpárját is ellopják. Victoire ekkor autóstoppal próbálkozik, de rohamosan romló külseje miatt mind ritkábban veszik fel, egyre gyorsabban csúszik lefelé, és hamarosan a hajléktalanok sorsa vár rá. Közben – számára érthetetlen módon – fel-feltűnik Jean-Philippe, aki továbbra sem biztatja, hogy visszamerészkedjen Párizsba. Majdnem egy év telik el, mire a fiatalember azt mondja, hogy Victoire most már nyugodtan visszatérhet a fővárosba, és ezalatt az egy év alatt a lány megjárja az emberi lét poklait.

Párizsban aztán nem várt meglepetés éri – de nemcsak őt, hanem az olvasót is. A regény vége – amit szándékosan elhallgatunk itt – újabb echenozsi csavar. Bűnügyi regényre számítottunk, és valami mást kaptunk – most pedig rádöbbenünk, hogy ez a más, ez a nagyon reálisnak, plasztikusnak és életszagúnak tűnő történet egy ponton az irrealitást súrolja. Rájövünk, hogy a regény nem volt más, mint játék, annak minden izgalmával, érdekesítő fordulatosságával, kiszámíthatatlanságával. És valószínűleg ez az, ami megmagyarázza, hogy Echenoz miért olyan hallatlanul népszerű Franciaországban és számos más országban: az *Egy év* ugyanis, talán még egyértelműbben, mint a szerző más művei, végeredményben az olvasás öröme döbbenti rá az olvasót. Akkor, amikor minden érték eltűnni látszik, a könyvek elpusztíthatatlanságának érezte kelti bennünk.

Echenoz regénye vékonykán tűnik, a szöveget azonban a lehető legpontosabb megfogalmazásra való törekvés feltűnően sűrűvé teszi, és ez nem engedi, hogy gyorsan végigragadjuk magunkat a könyvön. Ellenkezőleg: egy-egy remekül eltalált jelző megállásra késztet bennünket, és ilyenkor nemcsak az olvasás örö-

mét érezzük, de megsejtjük az írás örömeit is.

Az *Egy év* igazi csemege – nemcsak a kortárs francia irodalom kedvelőinek.

M. A.

Irodalomtörténet

Szirák Péter:

Folytonosság és változás

– A nyolcvanas évek magyar elbeszélő prózája

Csokonai Kiadó, Alföld Könyvek
153 oldal, 750 Ft

Szirák Péter az elmúlt három évtized magyar elbeszélő prózáját, meghatározó alkotóit, irodalmi folyamatait és az olvasási módok megváltozását teszi nagytó alá a Csokonai Kiadónál megjelent irodalomelméleti értekezésében. A szerző nem kevesebbet állít, mint azt, hogy a nyolcvanas évek magyar elbeszélő prózáját nem lehet már úgy olvasni, mint a megelőző korok íróinak műveit. Az első elemző tanulmány *Mészöly Miklós* prózai munkásságáról szól, akit Szirák „az újkori magyar prózatörténet legfontosabb alakítójának, az integratív formaelemek felbontójának”, „egységesítő írónak, a kulturális emlékezet integrálójának” tekint. Szirák szerint a következő időszak prózáiróinak többsége vagy Mészöly, vagy Esterházy köpönyegéből bújik elő.

Nádas Péter az „igazmondó regények (amikor az irodalom, írás és olvasásmódjával a hatalom által betiltott területeket igyekezett láthatóvá tenni) utáni időszak” legjelentősebb írójának nevezi a fiatal irodalomtudós. Felhívja a figyelmet a Nádas-művek áttételes jelentésképzésére, a reflexív vallomásokra, az individuális világtérképezésre. „Nádas Péter prózája szembesíti az olvasót a modernség hiedelemrendszerének széthullásával, szembesíti a restauráció lehetetlenségével.”

Sziráki Esterházytól „számítja” a magyar irodalom nagykorúvá válását.

„Ő hozza el az élvezetek esztétikáját a hetvenes évek magyar irodalmába. Esterházy szövegét

beoldja a magyar irodalmi régiség texturális világába. Sokrétű dialógust folytat a régmúlt magyar (és nem magyar) irodalmi hagyományával, jelentősen befolyásolta a jövő irodalmi folyamatait...”

Míg *Krasznaborkait* a mágikus realizmus hazai követőjének nevezi a tanulmánykötet írója, akinek műveiben a beszéd és a nyelv „sátáni” dolgok, a ronthatás/romlás hordozói, addig *Bodor Ádám*ot a századfordulós novellisztika hagyományainak, az örkényi poentírozott próza elemeinek, mézőlyi példázatosság folytatójának tekinti.

Kertész Imrét Szirák Péter „a sors-törvények” írójának nevezi, akinek írásművészetében a megtörtént és az emlékezet viszonya megváltozik, akinél az emlékezőt az emlékezés nem visszaállítja egy régmúlt világba, hanem áthelyezi egy másik valóságba.

„Ő a hatvanas évek domináns epikai nyelvének megújítója, ő teremti meg a vallomások közérzet-epikát” – írja *Lengyel Péter*ről az irodalomelméleti kötet szerzője, míg *Temesi* azért tekinti jelentős alkotónak, mert „a hétköznapiak felől közelíti meg a történelmet, az anekdotát kelti életre.” *Darvas*ít a történet rehabilitálásának mestereként tartja számon.

Szirák Péter, a magyar elbeszélő próza történetét bemutató művével azoknak segíthet az eligazodásban, a művek értelmezésében és megértésében, akik szeretnék megérteni a jelenkori kánonépítés műveleit, a modern és posztmodern közötti különbséget, a kort, amelyben éltünk, élünk, a külső és a belső valóságot, amelynek mindig is fontos tükre (volt, van, lesz) az irodalom...

– tip –

Történelem

Hahner Péter:

Az Egyesült Államok elnökei
Maecenas Történelmi Könyvek Budapest, 367 oldal

A címlapon George Washington és Bill Clinton. E két név foglalja keretbe az amerikai elnökök életrajzírását az alapító atyáktól nap-

jainkig. A szerző két évszázad közéleti szereplőit mutatja be, akiket a mindenkori politikai erőviszonyok az elnöki székbe emeltek. A jelenlegi elnök körül gyűrűző események még jobban aktualizálják a kérdést. Innen, Európából igyekszünk megérteni a különböző hatályos eljárások alkotmányjogi hátterét, az elnöki funkció állam- és kormányfői hatókörét. Azt a hatalmi mechanizmust, melynek fundamentumát az amerikai alkotmány képezi.

A szerző értékes iránytűt ad az olvasó kezébe. A bevezetőben felvázolja a kétpólusú pártrendszer kialakulásának folyamatát, az elnöki hatalom változásának fázisait. A kötet végén pedig közreadja az amerikai alkotmány eredeti angol nyelvű szövegét és magyar fordítását, a változtatások feltüntetésével. Az elnöki portrék kronologikus sorrendben követik egymást nemzedékek szerinti csoportosításban. Nemcsak egy-egy politikus arcát, emberi karakterét ismerhetjük meg, de azt a politikai-történelmi hátteret is, amelyben tevékenykedtek. Voltak közöttük híres, sikeres egyéniségek és olyanok is, akiket kortársaik tehetégtelennek minősítettek. Az életrajzírónak nem lehet feladata az állásfoglalás. Annál is inkább, mert a napi politika értékítéletéhez képest olykor a történelem más mércével mér.

A szerző szándéka szerint két olvasóréteget céltott meg művével: a szakembereket, akiknek igen bőséges bibliográfiai adat áll rendelkezésére és az érdeklődő olvasót, akit ösztönözni kíván az amerikai történelem mind teljesebb megismerésére.

T. A.

Magyar anarchizmus

Szerkesztette Bozóki András és Sükösd Miklós
Balassi Kiadó,
346 oldal, 1500 Ft

A múlt ősszel volt éppen száz éve, hogy Erzsébet királynénkat Genfben meggyilkolta egy olasz anarchista.

„... nem hisszük, hogy a terroristák (az erőszakot helyeslő anarchisták) is helyeselhetnék ezt az

iszonyú gaztettet. De örültség ez az elv, melyből az a szerencsétlen kiindult, mégpedig nem csupán az ő örültsége, *nem az anarchia öröngése* az, amint a polgári lapok kórusa üvölti, óh, nem – *az öröngés az állami világnak az örültsége*, az az iszonyú rögeszme, melynek áldozata nem egyetlen asszony vagy ember, hanem amelynek áldozatai évezredek keresztül az emberiség milliói.

Mert ez az örültség nem más, mint az a gondolat, *hogy állati erőszakkal, gyilkossággal boldogítani lehet az embereket, hogy ügyeiket a büntett segélyével javítani és rendezni lehet. Ez az, amit mi kárhozzátunk minden szavunkkal, minden sorunkkal*, és ez az, amit gyakorolnak az államrend hívei, midőn gyilkoló fegyverek segítségével, állati erőszakkal, katonával és rendőrökkel és hóhérokkal rendezik a társadalom ügyeit, persze állítólag az emberek javát szolgálván. (...)

A terroristák nem azáltal bűnösök, amiben az állam híveitől elvben különböznek, hanem éppen az állam híveivel való elvi megegyezésük teszi őket büntetessé. Mi minden közösséget megtagadunk a bosszúállás és gyilkosság híveivel, mert ezek az erőszak és bosszú tekintetében az állami hatalmaskodók elvtársai.”

E sorokat pedig a magyar anarchisták egyik legismertebbje írta le közvetlenül a tragikus esemény után (*Schmitt Jenő Henrik: A királyné meggyilkoltatása*. Állam nélkül, 1998. szeptember).

A Bozóki–Sükösd szerzőpáros a '80-as évek végétől kezdve több tanulmányban, monográfiában és tematikus összeállításban igyekszik a rátapadt közhelyektől mentes, árnyalt, tudományos képet rajzolni a múlt század utolsó évtizedeitől napjainkig életjeleket adó, sajátos politikai mozgalom történetéről és értékvilágáról. Ilyen tárgyú könyvek sorába tartozik a most megjelent dokumentumgyűjtemény is, melyből fehér-feketén kiderül, hogy a magyar anarchizmus „klasszikusainak” – és főbb irányzatainak (mert a mozgalom, természeténél fogva, sosem volt egységes) – mindig is több közülük volt *Tolsztojhoz*, mint a különféle terrorista

csoportokhoz. Olyannyira, hogy „*gróf Batthyány elvtárs*” – ahogy a mozgalom másik hazai vezéralakját, Batthyány Ervint titulálták – Vas megyei birtokán az első magyar falusi reform-iskola megalapítója volt (nem véletlenül, s nem függetlenül Jasznaja Poljana példájától).

E kötetben ugyan Tolsztoj grófnak csak egy Schmitt Jenő Henrikhez címzett levelét olvashatjuk és Batthyány elvtárs idézett pedagógiai cikke is az angol reformiskolákról értekezik, de a szerkesztők más munkáiból többet is megtudhatunk az „idealisztikus anarchisták” határokön átívelő kapcsolatairól.

A két gróftól több újságcikkében együtt méltatja *Ady Endre* is – mintegy a grófság mércéjéül állítva őket a Tisza Istvánokkal szemben. „Ez kevesebb és több Tolsztoj evangéliumánál – írja a bögeite iskola-ügy kapcsán 1905 szeptemberében. Nem anarchia. Csupa hit. Türelmes és munkás hit. Tanuljanak, akik testi és lelki szolgátságban vannak. A legszebb jeliséje ez azoknak, kik bíznak a jövőbenben.”

trencsényi

Művelődéstörténet

Carl E. Schorske:
Bécsi századvég
Helikon Kiadó
324 oldal, 2280 Ft

Egy, az egyetemes európai kultúrtörténet szempontjából igen fontos időszakot és helyszínt, a „modern tudat, a modern művészet, a modern tudomány” létrejötté szempontjából mára már „korszakalkotóvá”, mérföldkővé lett időszakot vizsgál meg Schorske *Bécsi századvég* című művelődéstörténeti kötetében.

„Történelem az, amit egy korszak figyelemre méltónak talál egy másikban” – szól a Jakob *Burckhardt*tól vett idézet és ezen értelmezés szerint, a múlt század végi Bécsben – szellemtörténeti értelemben – figyelemre méltó dolgok történtek. A város értelmisége olyan „újításokat” vezetett be a kultúra különböző területein,

amelyeket Európa-szerte (a zenében és a pszichológiában) „bécsi iskolának” neveznek. Persze nemcsak a zenében és a pszichológiában, hanem az irodalom, az építészet, a festészet és a politika terén is kritikusan újrafogalmazták és „átalakították” a múltat. A beköszöntő huszadik század egyébként érzelmileg is, szellemileg is megtagadta a közösséget az előző századokkal. A tizenkilencedik század végének értelmisége nem a múltból akarta meghatározni magát, új identitást keresett. A századvég Bécsé magán viselte mindazon válságtüneteket (a szociális és politikai bomlás jegyeit), amelyek következtében elkerülhetlenné tette a múlttal való szakítást. Schorske e kulturális válság nyomán támadt forradalmi állapot és átalakulás kezdeteit mutatja be Bécsi századvég című tanulmánykötetében. A kötetben lévő tanulmányok egymástól függetlenül is olvashatók, mivel egymástól függetlenül járnak be egy-egy „terület”-et: *A politika és a lélek* című fejezet a többi tanulmányhoz szolgál szellemi háttérül. Ebben a tanulmányban Schorske felvázolja az osztrák kulturális örökség sajátos részben arisztokratikus, katolikus, polgári, liberális – háttérét, amellyel a századvég kultúrájának alkotói és alakítói szembetalálták magukat.

A kötet második esszéje a liberalizmus kulturális rendszerét mutatja be a városrendezés és az építészeti stílus médiumán keresztül.

Az *Új hangnem a politikában* című esszé a századvégi politikai közhangulatot és közérzetet mutatja be az antiszemitizmus korszakában három vezető politikus (két antiszemita és egy cionista) elemzésével.

A negyedik esszé *Freud* – korszakteremtő – *Álomfejtésének* politikai és társadalmi tartalmát vizsgálja. Az utolsó két esszében, *A kert átváltozása* és a *Robbanás a kertben* címűben, azokat a változásokat mutatja be a szerző, amelyek során „a művészet a liberalizmus fél évszázadnyi hanyatlása alatt elveszíti a társadalmi valóságra irányuló figyelmét”, és amelynek következté-

ben megszületik az expresszionizmus, azaz a hagyományos kulturális rend, a társadalomban uralkodó értékek romjain megkezdődik a kultúra újjáépítése, azaz a modern ember újratelemi „tulajdon univerzumát”.

Aki a huszadik századi kultúrát, a huszadik századi értelmiség lelki állapotát (pesszimizmusát, apolitikus magatartását, identitáskeresését) meg akarja érteni, bizalommal fordulhat Schorske *Helikon* kiadónál megjelent kötetéhez.

– tip –

Színház

Peter Simhandl:
Színháztörténet

Helikon Kiadó, Universitas-Színháztörténet
560 oldal, 2980 Ft

Ebben a színháztörténeti kézikönyvben „a tárgyalt témák és korszakok megválasztásában az volt a vezérlő elv, hogy mennyire fontosak a jelenkori színház szempontjából, míg a szerzők és színművek kiválasztását a második világháború utáni kor színházi műsorainak elfoglalt helyük szabták meg” – áll a kötet előszavában.

A Peter Simhandl által írt színháztörténeti kézikönyv a színházat, mint az „élet valóságát” mutatja be, s nem húz éles határvonalat a különféle társzművészetek (zene, mozgásművészet, képzőművészet stb.) és az „alakoskodó művészet” közé, felmutatja a színházművészet feladatvállalásának (erkölcsi, politikai, oktató, szórakoztató stb.) sokrétűségét és változatosságát. A könyv fejezetei (A színház a kezdetektől a barokkig, A polgári kor színháza, A német nyelvterület színháza a XX. században, Az avantgárd színháza) megrajzolják a dráma és a színház fejlődését a kezdetektől közvetlenül a jelenig, az ósszínháztól, az európai ókor, valamint a Távols-Kelet hagyományos formáitól, a középkor vallásos és világi játékaiban át, a reneszánsz és a barokk, valamint a polgárság színházáig. A szerző különösen részletesen tárgyalja a nagyhatású avantgárd színházat.

Az érdeklődő olvasó megismerkedhet a színházépítéssel, a szcenikával, a színész mesterségével, a színház funkcióival és a korról, amelyben a színház „működött”. A színházművészet iránt érdeklődő, a mai irányzatokat és játéktípusokat megérteni akarók bizonyára szívesen olvasnak majd nemcsak az évszázadokkal ezelőtti „alakoskodásról”, hanem a XX. századi színházművészetet meghatározó színházokról és stílusirányzatokról: többek között az olasz, orosz futurizmusról és hatásáról, az absztrakt és mechanikus színházról, Brecht epikus színházáról, Grotowski „szegény színházáról”, Peter Brook egyszerű színházáról, a Kantor-féle „halálszínházról” és Robert Wilson képszínházáról. A tanulmánykötet végén álló igen bőséges, tematikusan tagolt irodalomjegyzék is az elmélyülni kívánók eligazodását segíti.

A széles, főleg a modern színjátszásra vonatkozó ismeretanyag a kézikönyvet hiánypótlóvá teszi a magyar könyvpiacra...

– si –

Szociológia

Szántó Miklós:

A magyar szociológia újjászervezése a hatvanas években

Akadémiai Kiadó, 348 oldal, 1950 Ft

Többkötetes regény, vagy akár egy modern eposz cselekményét is alkothatná a magyar szociológia története. Szántó Miklós tanulmánya azért fér bele szűk 350 oldalba, mert a szerző által sorolt nevek, írások, viták, párthatározatok – afféle hívószavakként – a saját magunk által is átélt történelmet, szellemi izgalmakat és arcucsapásokat idézik fel emlékeztünkben. Bár a szabadabb, vagy legalábbis „puhább” korszakokban felnőtt nemzedékeknek talán még elképzelniük is nehéz, hogy voltak idők, amikor hazánkban szociológiáról szó sem eshetett.

A tudományos csonkolás tulajdonképpen már az első világháborút követő esztendőben elkezdő-

dött, amikor a Huszadik Század nemzedékét – élén Jászi Oszkárral – tették felelőssé az összeomlásért, a kommunért, Trianonért és minden nemzeti csapásért. A '30-as évektől szerveződő új szociológus-nemzedéket pedig a második világháború után alig egy-két évvel totálissá keményedő diktatúra térítette el a „burzsoának” bélyegzett tudományág művelésétől. 1956 után még a népi írók falukutató mozgalma is megkapta a maga „történeti beosztását”, s éveknél kellett eltelnie, míg a tényfeltáró és -elemző társadalomkutatás ismét polgárjogot nyerhetett erős ideológiai őrizet alatt álló tudományos életünkben.

A kezünkben tartott tanulmány három vonalon kíséri végig a magyar szociológia újjáéledését: feltárja a politika uralta szellemi környezet változásait, ismerteti a tudományos – és ezzel párhuzamosan a szélesebb értelmiségi – közvélemény alakulására hatást gyakorló publikációkat, továbbá bemutatja a tudományos intézményrendszer fejlődését.

Összességében a könyv átfogó képet ad a szakma emancipációs küzdelmeiről. E hallatlan küzdelmek – cselvetések és ellen-cselvetések, sikerek és kudarcok, teljesítmények és pocskondiázások, elhullások és feltámadások – ábrázolása e műben a fentebb említett „eposzi” elem.

Ha szigorúban, történetileg nézzük: a tanulmány pontosan egy évtizedet dolgoz fel. De mi csoda évtizedet! Csúcspontja 1968, mely esztendő után – nem véletlenül és nem is függetlenül az évtized tudományos erőfeszítéseitől – már egy más korszak kezdődik.

– ii –

Szabó A. Ferenc:

Egymillióval kevesebben

Pannónia Könyvek, 236 oldal

A könyv alcíme: Embervesztés, népesedési tendenciák és népesedéspolitika Magyarországon (1941–1960). Már a téma pontos megnevezéséből és korszakolásából is sejthető, hogy nem érzelmes politikai röpiratot, hanem

tudományos igényű tanulmányt tartunk a kezünkben. Mégpedig interdiszciplináris szemléletű munkát – amennyiben a demográfiai kérdéskör szociológiai és történeti elemekkel – megközelítésmódokkal ötvöződik.

A korszakhatárokból is következik, hogy a kutatásoknak a második világháborúra, a holokausztra, a háború utáni ki- és áttelepítésekre, a „Ratkó-korszakra” és ellenhatására, 1956-ra és az erőszakos „konszolidáció” következményeire kell kiterjedniük. A szerző a vonatkozó irodalom kritikai elemzéséből kiindulván, korrekt hivatkozási apparátussal tesz eleget vállalt feladatának és a tudományosság szabályainak. Így a viszonylag rövid áttekintésből is árnyalt és tényszerű képet kapunk a népesedéket hűsbavágóan érintő népesedési folyamatokról.

Minden nemzetnek jogos törekvése, hogy optimális lélekszámmal küzdhessen közösségi céljainak megvalósulásáért. Mindig voltak olyan irányzatok, melyek a lélekszám maximalizálására törekedtek, tekintet nélkül vagy kevés tekintettel az életfeltételek biztosítására. Voltak mindig olyanok is, melyek a létfeltételek biztosítását a népesedési lendület visszafogásával avagy korlátozásával vélték szolgálhatni. A gazdaság- és társadalompolitikusoknak e tárgyban folytatott (hol nyíltabb, hol burkoltabb) vitáját teszi értelmezhetőbbé az érintett népesség (megszületett, élő és élni szándékozó) egyedei számára, ha közismertek a népesedési folyamatok, azok gazdasági, politikai, morális és kulturális mozgatórugói, valamint a közösségi és egyéni sorokat mélyen érintő következményei. Szabó A. Ferenc munkája századunk közepének egymást sűrűn követő (és egymással lényegében össze is függő) történelmi katalizmait elemzi demográfiai nézőpontból, okaikat is nyomozván a történettudomány, s következményeiket a szociológia-szociálpszichológia eszközeivel.

Munkája nem nélkülözi a nemzetközi összehasonlítás szempontjait sem, így némi kitekintést is meg tud villantani arra

a (tematikai határain kívül eső) későbbi korszakra vonatkozóan, melyben a mi „koraszülött fogyasztói társadalmunk” – legalábbis népesedési tendenciáit tekintve – „felzárkózott” már a klasszikus nyugat-európai és amerikai modellhez. Szerzőnk azonban nem traktálja olvasóit publicisztikai közhelyekkel, hanem következtetéseiben is megmarad annál a korszaknál (1941–1960), amelyet témául választott és kritikusán elemzett.

t.i.

Politológia

Jobboldali radikalizmusok tegnap és ma

Szerkesztette: Feitl István

274 oldal, 1100 Ft

Hihetetlen, de ha a modern jobboldali radikalizmus gyökereit keressük, a francia forradalomig kell visszanyúlnunk. „Én sohasem hittem azoknak az idegeneknek az emberszeretetében, akiket a szabadságunk hajnala óta kell elszenvednünk körünkben. Ezek az olyan nagy forradalmár külföldiek kivétel nélkül a despotizmus ügynökei” – mondta Saint-Just az angolok elleni törvény tervezetében, az Emberi Jogok Nyilatkozatával kezdődő forradalom negyedik esztendejében. Ez nem igényel kommentárt!

A tanulmánykötet bővített kiadásában a szerzők, Ormos Mária, Fehér Ferenc és Heller Ágnes, Szilágyi Ákos, Csepeli György, Ludassy Mária és mások, köztük külföldiek, írásaikban fogalmi és elméleti fogódzókat adnak az olvasónak és sokoldalúan, a történelmi háttér felvázolásával mutatják be a jobboldali radikalizmusok – közöttük kiemelten a fasizmus – történelmi alakváltozásait, mai formáit a világban, az USA-ban, Franciaországban, Németországban és Oroszországban. Több írás foglalkozik a magyarországi szélsőjobb irányzatokkal a két világháború között, a mai megnyilvánulások történelmi gyökereivel.

Aczél János

Ifjúsági irodalom

Felszeghy Csaba:
Törökinduló

Ifjúsági regény
Móra Kiadó,
121 oldal

„Azzal a kamasszal, aki nem tud rajongani valamiért, azt hiszem, nagy baj van” – írja a nemrég megjelent ifjúsági regényében Felszeghy Csaba. Azt már felnőttként tehetem hozzá: azzal a felnőttel, aki elfelejtette a kamaszkorát – a kamaszkori lázadásokat, hangulatváltozásokat, szerelmeket, lófrálásokat, nagyravágásokat és bizonytalanságokat, elkülönülési és hasonulási vágyakat – nagy baj van. Az utóbbi években nemigen jelent meg magyar kortárs író tollából olyan regény, amelynek igazi hús-vér kamaszok lettek volna a hősei. Felszeghy Csaba gimnazistái nem hősök. Élnek a gimnazisták megszokott életét, az iskola, a család és a baráti kör háromszögében. Örülnek, ha „karó” nélkül megúsznak egy biológia-, matek-, vagy tornaórát, a tükör előtt próbálgatják a felnőtt szerepet, miközben nem kis megvetéssel figyelnek minket, felnőtteket. Persze éles szemmel figyelik kortársaikat is. Kiderül, hogy egymással szemben is vannak erkölcsi elvárásaik, van bennük tapintat, figyelmesség, szeretetvágys és betyárbecsület.

Felszeghy kamaszai el vannak foglalva a saját világukkal, az ő felnőttjei nem gonoszok, csupán fantáziátlanok, fáradtak. Ennek ellenére az élet „nagy dolgairól” szól a *Törökinduló*: a vágyról, hogy rátaláljunk magunkra, a hitről, hogy MI majd másként „csináljuk” az életet, mint a szüleink, a meggyőződésről, hogy mindenkinek végig kell járnia a maga útját: legyen szó akár a testre szabott pálya megválasztásáról, a „testre és lélekre szabott” partner megtalálásáról.

A Törökindulót átlebegi a könnyed humor, és a szerző kor- és sorstársai iránt érzett szeretete. A mai agresszív világban ennek a „pasztell-színű” ifjúsági regénynek üzenete van...

Reméljük, hogy szeretni fogják a kis (kamaszok), és szeretni fogják általa kamasz gyerekeiket, oldalági leszármazottaikat, diákjait – a jóérzésű felnőttek.

– si –

Idézetgyűjtemény

Gondolatok a vezetésről

Gondolatok a sikerről

Nagy emberek mondásai angol és magyar nyelven

K.u.K. Kiadó kétnyelvű válogatása a „Forbes Leadership Library” Leadership és Success című kötetei nyomán

Az emberek szeretik a magvas megállapításokat, lett légyen az közmondás, szólásmondás, életbölcsesté sugalló falfrka, vagy valamely bölcs ember életre szóló tanácsa. A bölcsességek, vagy bölcselkedések a felismerés – a filozofálás örömeivel ajándékoznak meg bennünket, hiszen bizonyos jelenségeket, élethelyzeteket érthetőbbé tehetnek a mások megállapításai. A jó mondás, közmondás tulajdonképpen „gondolatklisé”, amelyet – ha sikerül felidézünk, vagy „megidézünk” –, úgy érezhetjük, értjük a világot, a velünk történő dolgokat.

Nem véletlen, hogy az amerikai „vadkapitalizmus” idején a Forbes magazin alapítói azzal a szándékkal alapították a lapot, hogy valahogy közelebb hozzák az ellentétes fogalmakat: az üzleti életet és az emberbaráti érzelmeket. Az 1917-ben alapított magazin visszatérő rovata volt a „bölcsmondások” rovata: a „Gondolatok az üzleti életéről” című. A szerkesztők nem titkolt célja az lehetett, hogy megalkossák az „emberarcú kapitalizmus” fogalmát... Nem minden szándék nélkül való tehát, hogy a K.u.K. Kiadó éppen most vállalkozott e bölcsességek kiadására, hiszen a „vadkeletkapitalizmus”-ba belefáradt magyar polgárok vágnak arra, hogy értsék az üzleti siker, a sikeres vállalkozás, vállalatvezetés, a tehetség, a bizalom, a tekintély, az ambíció, a tudás, a képzelőtehetség, a fejlődés, a hatalom, a felelősségtudat, a fegyelem, a teljesítmény, a jellem, a barátság, a kezdeménye-

zés, a boldogság, a tisztesség, a sikertelenség, a siker, a gazdaság (és a gazdagság) természetrajzát, működési mechanizmusát. A válogatás talán abban segít, nekünk bölcsességeket kigondolni képteleneknek, hogy – mint a kötetek egyikében is áll: „Gondolatokat vessünk, cselekvést arassunk, aztán cselekvést vessünk, magatartást arassunk”, azaz, hogy a felismerések nyomán megváltoztassuk kudarcos cselekedeteinket, s önközünkkel irányítsuk sorsunkat a boldogság szigetére.

A mai – sokak által értelmezhetetlen és érthetetlen világban – bizonyára sokaknak adnak majd valamiféle kapaszkodót az olyan bölcsességek, mint hogy „Aki sikeres akar lenni, készen kell állnia a kudarcra is”, vagy hogy: „Csak ismételt erőfeszítésekkel lehet sikert elérni”. A kisvállalkozók nyugodtan tekinthetik szlogenjüknek a mondást, miszerint: „A királyoknak nyírni kellene a birkákat, nem pedig lenyúzni azok bőrét”. A pályakezdő munkanélküliek nem ért, ha a „Találj egy fontos életcél, mely minden képességed legjobbát hozza ki belőled” elv mentén haladva próbálnak pénzkereső mesterséget találni. A kezdő menedzserek bizonyára hasznát veszik a bölcsességnek: „Az üzlet manapság a tömegek meggyőzésén alapul”. Végül pedig egy igazán praktikus megállapítás, amelynek – korra, nemre, és foglalkozásra való tekintet nélkül – valamennyien hasznát vehetjük: „A siker az, ha megkapod, amit akarsz, a boldogság annak akarása, amit kapsz.” Az amerikai optimizmust sugalló bölcsességet ugyancsak érdemes elsajátítanunk: „A sikered útjában álló akadályokat ember állította fel. És az illető leggyakrabban magad vagy.”

– tip –

Szakácskönyv

Polcz Alaine:

Főzzünk örömmel!

Kalligram Könyvkiadó, Pozsony
1998., 268 old., 1200 Ft

Életreceptek és ételreceptek. Nem is akármilyenek: ahhoz az

– újra eljött – helyzethez igazodók, melyben családok tömege süllyed saját korábbi életszínvonal alá, magyarán: a szegénységbe. Ilyenkor jön csak igazán jól az a sok régi fortély, ötlet, tudás, tapasztalat, mellyel valamikor a szegényember is örömtelivé, élvezetessé, s főképp egészségessé tudta tenni az étrendjét. Nem sok pénz és nem különleges receptek révén, hanem épp ellenkezőleg: olcsón és gyorsan. Könnyen és egyszerűen elkészíthető ételek változatos sorával. Az olvasót alighanem meglepi a név, amely e pártatlan hasznos könyv címlapján áll. Polcz Alaine pszichológus, aki egyben író is – ha mégis olyasmit tesz elibenk, ami szakácskönyvnek, háztartási tanácsadónak is fel fogható, annak nyomós oka van. Éveken át lassan készült ez a kötet, de az idő – ezúttal hadd mondjuk: sajnos – neki dolgozott, mert mire elkészült, s megjelent, már nem kuriózumszámba ment, hanem mind többen szorultak rá e bölcs, praktikus és – erről eddig nem ejtettünk szót – minden ízében demokratikus könyv tanácsaira. A személyesség hitele még külön is vonzóvá teszi az itt olvashatókat. Nem tudom, más hogy van vele, de ha az Almás pite leírása így kezdődik: „Tula nénitől tanultam, 1940-ben. A kedvencem!” – mindjárt gusztusom támad kipróbálni a receptet, mert egyúttal mintha a szerzőről is megtudnék valamit. Jó volna hinni benne, hogy mindaz, amit Polcz Alaine például a fogyókúrázásról, a reformkonyháról, a terítésről, a kímélő étrendekről, a biotermesztésről mond, termékeny talajra hull olvasóiban, hiszen azt az állapotot képviseli, ami egyedül tűnik normálisnak, amit életbölcsesté és mindenféle szélsőségtől való ózdkodása hitelesít. Ez az a könyv, aminek – bármennyire nem telik is szerény költségvetésükből könyvvásárlásra – ott kellene lennie éppen a létminimumon, vagy az alatt élők polcán.

N. V.

Megjelent könyvek

1999. január 14-28.

A

Ács Miklós: A magyar történelem évszámokban. (Nagy események, fontos dátumok). (Budapest), Diákterka, (1999). (Diák kiskönyvtár 5.) ISBN: 963-85873-6-9 fűzött: 225 Ft

A galatához írt levél. Budapest, Kálvin, 1998. ISBN: 963-300-757-7 fűzött: 320 Ft

Agrárgazdasági fogalomtár. Az EU-ban leggyakrabban használt szakmai kifejezések értelmezése a Német Szövetési Köztársaság gyakorlata alapján. Budapest, Mezőgazd. Szaktudás K., 1998. ISBN: 963-356-220-1 fűzött: 1480 Ft

Alkalmazkodó növénytermesztés, ésszerű környezetgazdálkodás. Bp., Mezőgazd. Szaktudás K., 1997. ISBN: 963-356-214-7 fűzött: 2580 Ft

Állattenyésztési ismeretek. Budapest, Mezőgazd. Szaktudás K., 1997. ISBN: 963-356-186-8 fűzött: 1900 Ft

A Fekete Sas Kiadó

(1067 Budapest, Csengery u. 51. Tel./fax: 332-8931, 322-9133)

1999 első negyedévében megjelenő kiadványai

Magyar Lajos:

Kalandorok a 24-esből

B/6, 138 oldal, kartonált, 580 Ft
A hetvenes években „disszidált” szerző a traiskirchener menekülttáborban töltött két esztendő kalandjairól számol be, felidézve az akkori-ottani légervilág hétköznapjait.

G. E. Lessing: Laokoön

Hamburgi dramaturgia

A/5, 312 oldal, kartonált, 1300 Ft
A kötet a „felvilágosodás századának tipikus és ragyogó alakjának” két legjelentősebb művészetelméleti munkáját tartalmazza.

Thomas W. Mortensensky:

Rejtények

A/5, 232 oldal, kartonált, 900 Ft
A rejtélyes író, Sylvia Prescott Percy írásait Mortensensky s az őt segítő Ladányi Bálint nélkül sohasem ismerhette volna meg a magyar olvasóközönség.

Füst Milán: A mester én vagyok

Egy doktorkisasszony naplójegyzetei.

A/5, 312 oldal, kötött, 1300 Ft

Füst Milán nagy sikert aratott regénye ismét kapható!

A magyar nemzet története.

11. Bethlen Gábor kora., Budapest, Kassák, cop. 1998. ISBN: 963-7765-60-3 kötött: 3480 Ft

Andrássy Lajos: Bálványok nélkül. (Szeged), Bába, 1998. (Tisza hangja 14.) ISBN: 963-9144-26-6 fűzött: 300 Ft

Antalfy István: A kenyér íze. Kecskemét, Háziny., (1999). ISBN: 963-85669-9-X fűzött: 650 Ft

Anyaság dicsérete. Gyönyörű festmények, édesanyákról szóló legszebb idézetek gyűjteménye. Budapest (IPécs), Hunga-print (IAlexandra), (1999). ISBN: 963-695-019-9 kötött: 890 Ft

Atkins, Peter W.: Fizikai kémia 1. Egyensúly. (1.) 22. jav. kiad. Budapest, Nemz. Tankvk., 1998. ISBN: 963-18-9163-1 fűzött: 7127 Ft 1-3. köt. együtt.

Atkins, Peter W.: Fizikai kémia 2. Szerkezet. (2.) 22. jav. kiad. Budapest, Nemz. Tankvk., 1998. ISBN: 963-18-9164-X fűzött:

Atkins, Peter W.: Fizikai kémia 3. Változás. (3.) 22. jav. kiad. Budapest, Nemz. Tankvk., 1998. ISBN: 963-18-9165-8 fűzött:

A világ legnagyobb kincsei. Bp., Android, 1998. ISBN: 963-8377-27-5 fűzött: 425 Ft

A világ legepechesebb emberei. Bp., Android, 1998. ISBN: 963-8377-29-1 fűzött: 425 Ft

Az Európai Közösség kereskedelmi joga. Budapest, Közgazd. és Jogi Kvk., 1998. ISBN: 963-224-287-4 fűzött: 3584 Ft

B

Babits Mihály: „Itt a halk és komoly beszéd ideje”. interjúk, nyilatkozatok, vallomások. Celldömölk, Pazu-Westermann, 1997. (Babits könyvtár 1.) ISBN: 963-8334-81-9 fűzött: 1550 Ft

Balla Katalin - Szilágyiné Velladics Éva: Társasági, vállalati szabályzat és iratmintatár, 1999. Bp., Unió, (1999). ISBN: 963-388-247-8 fűzött: 3248 Ft

Bálványos Huba: Esztétikai-művészeti ismeretek, nevelés. Képzőművészet, tárgy- és környezetkultúra: (tankönyv). Budapest, Balassi, 1998. (Vizuális kultúra 2.) ISBN: 963-506-240-0 fűzött: 1500 Ft

Barcs Miklós - Farkas Andreea: A világtörténelem évszámokban. (Nagy események, fontos dátumok). (Budapest), Diákterka, (1999). (Diák kiskönyvtár 6.) ISBN: 963-85873-5-0 fűzött: 225 Ft

Barcs Miklós - Lehmann Miklós - Szőke Csilla: Filozófia. (Híres emberek, nagy gondolkodók). Bp., Diákterka, (1999). (Diák kiskönyvtár 12.) ISBN: 963-85873-9-3 fűzött: 225 Ft

Barthes, Roland: A divat mint rendszer. Bp., Helikon, cop. 1999. (Helikon universitas) ISBN: 963-208-553-1 kötött: 1680 Ft

Bartók István: „Sokkal magyarrabból szólhatnánk és írhatnánk”. Irodalmi gondolkodás Magyarországon 1630-1700 között. Budapest, Akad. K. - Universitas, 1998. (Irodalomtudomány és kritika) ISBN: 963-9104-25-6 kötött: 784 Ft

Beccaria, Cesare Bonesana: A bűnökről és a büntetésről. Bp., Eötvös J. Kvk., 1998. (Eötvös klasszikusok 20.) ISBN: 963-9024-52-X fűzött: 877 Ft

Belkom, Edo van: Örjítő éhség. Szeged, Szukits, cop. 1999. ISBN: 963-9151-26-2 fűzött: 690 Ft

Benedek Elek: Szélike királykisasszony. (Debrecen), Black & White, (1998). fűzött: 449 Ft

Berek László: Kémia. (A kémcsövek titkai). (Budapest), Diákterka, (1999). (Diák kiskönyvtár 10.) ISBN: 963-85873-7-7 fűzött: 225 Ft

Berkovits György: Virág Hanga legendát ír. 1 kv. Én, a díszcserje. Budapest, Orpheusz, cop. 1998. ISBN: 963-9101-30-3 fűzött: 980 Ft

Bertók László: Válogatott versek. Budapest, Unikornis, 1999. (A magyar költészet kincstára 75. köt.) ISBN: 963-427-310-6 kötött: 2100 Ft

Beyersdorff, Dietrich: A rák komplex kezelése. Hagyományos, biológiai, kiegészítő és támogató eljárások. Budapest, Medicina, 1999. ISBN: 963-242-1906 fűzött: 890 Ft

Biogazdálkodás. Az ökológiai szemléletű gazdálkodás kézikönyve. Bp., Mezőgazd. Szaktudás K., cop. 1997. ISBN: 963-356-215-5 fűzött: 980 Ft

Böő István: A kisüzemi sertés-hústermelés gyakorlata. Budapest, Mezőgazd. Szaktudás K.,

1997.

ISBN: 963-356-211-2 fűzött: 980 Ft
Borsányi Zoltán - Szili István: Természetföldrajzi környezetünk. Munkafüzet 11 éves tanulók és az 5. évfolyam számára. Celldömölk, Pazu-Westermann, (1997). ISBN: 963-8334-24-0 fűzött: 268 Ft

Borszéki Béla György: Ásványvizek, gyógyvizek. (Budapest), Szerző, cop. 1998. ISBN: 963-550-583-3 fűzött: 653 Ft

BTKER '98. Belföldi Termékosztályozás: MS-DOS verzió 1. lemez (számítógépes dok.). Budapest, KSH, (1998). 3750 Ft

C

Carnegie, Dale: Sikerkalauz 1. Hogyan szerezzünk barátokat, hogy bánjunk az emberekkel?. 12., átd. m. kiad. Budapest, Gladiátor, 1999. ISBN: 963-8043-33-4 fűzött: 655 Ft

Carnegie, Dale: Sikerkalauz 2. Ne aggódj, tanulj meg élni!. 8. m. kiad. Budapest, Gladiátor, 1999. ISBN: 963-8043-34-2 fűzött: 798 Ft

Carnegie, Dale: Sikerkalauz 3. A hatásos beszéd módszerei. (A meggyőzés iskolája). 6. m. kiad. Bp., Gladiátor, 1999. ISBN: 963-8043-35-0 fűzött: 675 Ft

Cs

Csahók István: Statisztikai adatforrások. Bibliográfia. (1995-1997) Budapest, KSH Kvt. és Dok. Szolg., 1998. ISBN: 963-215-816-0 fűzött: 700 Ft

Csirkevarázslatok. Budapest, Vince, cop. 1998. (A család konyhája) ISBN: 963-9069-91-4 fűzött: 399 Ft

D

Dallam öt akkordra. (Antológia). Celldömölk, Pazu, 1996. ISBN: 963-8334-41X kötött: 315 Ft

Dickschus, Arthur: Egyszerűen PC-ismeretek 1. Hardver. (1.) 2. kiad. Budapest, Panem, 1999. ISBN: 963-545-229-2 fűzött: 750 Ft

Dlusztus Imre: Futballizmus. Szeged, Délmagyarország Kft., 1999. ISBN: 963-7258-28-0 fűzött: 400 Ft

Domokos Péter: Székítától Lappóniáig. A nyelvrokonság és az őstörténet kérdéskörének visszhangja irodalmunkban. 2. átd. kiad. (Budapest), Universi-

A „Jó tudni!” sorozat két, nemrég megjelent kötete:

**PERFEKT
PÉNZÜGYI SZAKOKTATÓ
ÉS KIADÓ RT.**

A Perfekt Rt. új és a közeljövőben megjelenő könyveiből:

Eperjesi Zoltán: ... az euróról

A közös európai pénz, az euro bevezetése jelenleg az európai gazdasági élet kulcskérdése.

A magyar gazdaság európai integrációja az ország fejlődésének alapfeltétele. A szakember számára rendkívül fontos az Európai Gazdasági és Monetáris Unió mélyreható ismerete, mivel Magyarország külkereskedelmének kétharmadát az euro-régióval bonyolítja le.

A közös pénz bevezetése a gazdasági integráció tetőpontját jelenti az öreg kontinensen. A monetáris unió megvalósításával kézzelfoghatóvá válik egy gazdaságilag és pénzügy-politikailag kiegyensúlyozott és stabil Európa.

Ára: 840 Ft

Dr. Matúz György: Személyiségi jogok és szólásszabadság

Beszélhetünk-e demokráciáról, ha a személyiségi jogok és a szólásszabadság érvényesülése és védelme nincs biztosítva? A válasz bizonyára: nem. A kötet bemutatja az új törvényeket, melyek teljesen új megvilágításba helyezték a személyiséghez kapcsolódó adatokat, az információszélesztés és -áramlás szabadságát, valamint korlátait.

Ára: 840 Ft

◇ *Gertrud Neges – Richard Neges: Vezetésmódszertan – menedzsment-tréning*

◇ Az érdeklődőknek első ízben nyílik alkalmuk egyetlen könyvből naponta előforduló vezetési helyzeteket és menedzsmentszemináriumi tapasztalatokat méríteni és valóságközelí módon gondolatban átélni azokat.

◇ Ára: 3800 Ft

◇ *Lauf László: Részvényelemzésről egyszerűen*

◇ A kézikönyv a kisbefektetők számára érthető és később alkalmazható formában tárgyalja a részvényárfolyamok elemzésének módszereit, azzal a céllal, hogy befektetési döntéseik meghozatalát segítse.

◇ A mellékletként csatolt program az ismertett módszer alkalmazásához nyújt segítséget. Tervezett ára: 1900 Ft

Kiadványaink megrendelhetők a 1374 Budapest, Pf. 551 címen, illetve a 239-5874 faxon, megvásárolhatók szakkönyvüzleteinkben és készárúraktárunkban: 1054 Budapest, Zoltán utca 10. Telefon: 332-2795, 1075 Budapest, Madách I. út 10. Telefon: 268-0238, 1149 Budapest, Buzogány utca 10-12. (PSZF) Telefon: 363-1961, 1138 Budapest, Tomori utca 33. (Raktár MIGÉRT) Telefon: 239-5874

Jó tudni...

AZ AKADÉMIAI KIADÓ AJÁNLATA

Gereben Ágnes:

Művészet és hatalom

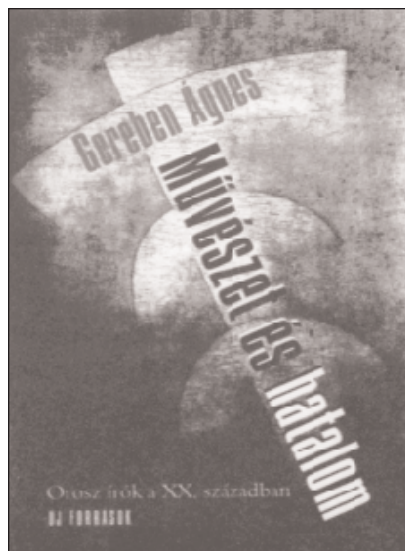
Orosz írók a XX. században

A szovjet levéltárakból most előkerülő dokumentumokat elemezve Gereben Ágnes, az ELTE tanára, Anton Csehov és Iszaak Babel első hazai életrajzának írója, közös gondolkodásra hívja az olvasót, hogy segítsen megismerni a XX. századi orosz irodalom legendák nélküli történetét.

A könyvben felsorakoztatott tanulmányokban olvashatunk *Iszaak Babel* egész életművénél terjedelmesebb, kötetnyi vallomásától, melyet a szovjet politikai rendőrség börtönében, kínzások és kihallgatások között csikartak ki belőle, *Borisz Paszternak* életének egyetlen nyilvános lázadásáról, amelyről korábban tudni lehetett, de csak most rekonstruálható az irodalmárok közé küldött besúgók titkos jelentéseiből. Hogyan fordítottak az erről mit sem sejtő Mihail Bulgakov sorsán a párt politikai bizottságának tanácskozásai a most előkeült jegyzőkönyvek fényében? Miért maradt életben *Mihail Solohov* és *Szergej Eizenstein* az 1930-as években? *Makszim Gorkij* és a politikai rendőrség vezetőinek levélváltását bemutatva a szerző fellebbenti a fátylat a titokról: vajon miért és hogyan állt a világhírű író a sztálini népiértés ideológiai szolgálatába. Ismeretlen adatokat tár elénk a Gulág dálnokának, Varlam Salamonnak a hagyatékából, valamint *Alekszandr Szolzsenyicin* írói pályájának titkos dokumentumaiából, a „zsdanovi” párthatározatokból és a szovjet zsidó írók peréből.

ISBN 963 05 7509 X

Ára: 1500 Ft

FIGYELEM, ELKÖLTÖZTÜNK!

Az Akadémiai Kiadó Rt. új címe
1999. január 18-tól:
1117 Budapest, Prielle Kornélia u. 4.
Központi telefonszámaink:
Központ: 464-8282

Igazgatói titkárság: 464-8250
fax: 464-8251
Vevőszolgálat: 464-8200
fax: 464-8201

Nyelvi Szerkesztőség: 464-8210
fax: 464-8211
Export: 464-8220
fax: 464-8221
Tudományos Szerkesztőség: 464-8230
fax: 464-8231

tas, 1998.

ISBN: 963-9104-23-X kötött: 1344 Ft

Dömök Szilvia: Tanári kézikönyv a Themenkompass és Grammatikkompass című középfokú német nyelvvizsga-előkészítő tanfolyamhoz. Budapest, Akad. K., 1998. (Prüfungspass)

ISBN: 963-05-7566-3 fűzött: 2180 Ft

E

Egzotikus rizsételek. Budapest, Vince, cop. 1998. (A család konyhája)

ISBN: 963-9069-84-1 fűzött: 399 Ft

F

Figler Mária – Mózsik Gyula: Élelmiszerek és élelmianyagok klinikai minősítése. Budapest, Akad. K., 1998.

ISBN: 963-05-7544-2 kötött: 986 Ft

Finom falatkák. Budapest, Vince, cop. 1998. (A család konyhája)

ISBN: 963-9069-85-X fűzött: 399 Ft

Fodorné Sárközi Júlia – Sárosdy Iván: Fordítás magyarra és szövegértés. Angol: középfok. Bp., Akad. K., 1998. (Rigó nyelvvizsga könyvek)

ISBN: 963-05-7571-X fűzött: 2380 Ft

Fülöp József: Idegen eredetű kémiai nevek rövid értelmező és etimológiai szótára. Celldömölk, Pauz-Westermann, 1998.

ISBN: 963-8334-96-7 fűzött: 1300 Ft

G

Gautierné Kéry Éva: Irodalmi olvasókönyv. (12 évesek számára: 6. évfolyam). Celldömölk, Pauz-Westermann, (1999).

ISBN: 963-8334-746 fűzött: 545 Ft

Gecsei Edit: Üzen a múlt. Irodalom modul-tankönyv: 6. évfolyam. Celldömölk, Pauz-Westermann, 1998.

ISBN: 963-9159-29-8 fűzött: 488 Ft

Gergyé László: Múzsák és gráciák között. Kazinczy Ferenc és a gráciaköltészet. Budapest, Universitas, 1998.

ISBN: 963-9104-22-1 kötött: 672 Ft

Giddens, Anthony: Szociológia. Budapest, Osiris, 1997, cop. 1995. (Osiris tankönyvek)

ISBN: 963-379-314-9 kötött: 2400 Ft

Gifford, Clive: Kémia diákoknak. Budapest, Holnap, 1999, cop. 1996. (Tantárs könyvek)

ISBN: 963-346-142-1 kötött: 820 Ft

Goda Imre: Bevezetés az irodalomolvasásba. Klasszikus irodalom: (13 évesek számára: 7. évfolyam). Celldömölk, Pauz-Westermann, (1999).

ISBN: 963-8334-76-2 fűzött: 545 Ft

Goda Imre – Gautier Bar-

náné: Tanári kézikönyv a 11 éves korosztály irodalmi műveltséganyagának tanításához. Celldömölk, Pauz-Westermann, (1998).

ISBN: 963-8334-72-X fűzött: 375 Ft

Gondolatok a boldogságról. Budapest (Pécs), Hunga-print (Alexandra), (1999).

ISBN: 963-695-029-6 kötött: 890 Ft

Görög ízek. Budapest, Vince, cop. 1998. (A család konyhája)

ISBN: 963-9069-82-5 fűzött: 399 Ft

Gy

Gyimesi László: Aquincumi ősz. Bp., Littera Nova, 1998.

ISBN: 963-8375-95-7 fűzött: 690 Ft

Györgypál Katalin: Májusi vasárnap. Három színmű. Budapest, Uránusz, 1998.

ISBN: 963-9086-55-X fűzött: 840 Ft

Győri Zoltán – Győriné Mile Irma: A búza minősége és minősítése. Budapest, Mezőgazd. Szaktudás K., 1998.

ISBN: 963-365-246-5 fűzött: 444 Ft

H

Halász Péter: Epilepsziás betegségtörténetek. Diagnosztikai problémák, nehezen kezelhető betegek. Budapest, Medicina, 1998.

ISBN: 963-242-537-5 fűzött: 520 Ft

Hamburgerek és burgerek Budapest, Vince, cop. 1998. (A család konyhája)

ISBN: 963-9069-87-6 fűzött: 399 Ft

Hornby, Nick: Egy fiúról. Budapest, Európa, 1999.

ISBN: 963-07-6473-3 kötött: 1300 Ft

Horváth Lászlóné: A XIX. század művészete. 7. osztály. Celldömölk, Pauz-Westermann, (1998). (Barangolás a művészettörténetben)

ISBN: 963-8334-13-4 fűzött: 256 Ft

Horváth Lászlóné: A XX. század művészete. 8. osztály számára. Celldömölk, Pauz-Westermann, (1998). (Barangolás a művészettörténetben)

ISBN: 963-8334-14-2 fűzött: 256 Ft

Horváth Margit, N. – Szilágyi Ilona: Linguae Latinae disco. 1. Latin nyelvkönyv 10–14 éveseknek. 3. kiad., Budapest, Nemz. Tankvk. 1999. (Klasszikus örökségünk)

ISBN: 963-18-9560-2 fűzött: 1583 Ft

Hubay Miklós: Talán a lényeg. Genfi és firenzei naplók a magyar líráról. Budapest, Littera Nova, cop. 1999. (Mesterek sorozat 4.)

ISBN: 963-8375-83-3 fűzött: 1200 Ft

Humánökológia. A természetvédelem, a környezetvédelem és az embervédelem tudományos alapjai és módszerei. Budapest, Medicina, 1999.

ISBN: 963-242-088-8 kötött: 2950 Ft

I

Icinke-picinke. Népmesék óvodásoknak. 8. kiad. Budapest, Móra, 1999, cop. 1994.

ISBN: 963-11-7461-1 kötött: 998 Ft

Imre József: Termőföldünk. Budapest, Mezőgazd. Szaktudás K., 1998.

ISBN: 963-356-242-2 fűzött: 945 Ft

J

Jakab Zsolt – Kovács Adrián: Honlapszerkesztés az Adobe PageMill segítségével. Bp., Panem, 1999. (WEB világ)

ISBN: 963-545-193-8 fűzött: 2500 Ft

Jamsa, Kris – Lalani, Suleiman Sam – Weakley, Steve: A WEB programozása. 2., Budapest, Kossuth 1997.

ISBN: 963-09-3930-4 fűzött: 1800 Ft

Jankay Éva – Szabóné Friczka Anna: Kulturális hagyományok. Petőfi Sándor életének és költészetének helyi vonatkozásai: modul-tankönyv, 5. évfolyam. Celldömölk, Pauz-Westermann, (1998). (Kétvíz-köze a Dunától a Tiszáig)

ISBN: 963-9159-18-2

fűzött: 562 Ft + mell.

K

Kabai István: A tékozló apa. Budapest, Kálvin, 1998.

ISBN: 963-300-764-X fűzött: 510 Ft

Kacz Károly – Neményi Miklós: Megújuló energiaforrások. Budapest, Mezőgazd. Szaktudás K., 1998. (Agrárműszaki kiskönyvtár 1.)

ISBN: 963-356-248-1 fűzött: 1348 Ft

Kállai R. Gábor: Csak a fejét!. Budapest, Tertia, 1997. (Pipe smoker's corner)

ISBN: 963-85129-7-0 fűzött: 390 Ft

Karcsúsító konyha. Budapest, Vince, cop. 1998. (A család konyhája)

ISBN: 963-9069-90-6 fűzött: 399 Ft

Kárpáti János: Tánc a menyeyi barlang előtt. Zene és mítosz a japán rituális hagyományban: a kagura. (Budapest), Kávés K., 1998.

ISBN: 963-9169-10-2 kötött: 2650 Ft

Kárpáti Tibor: A szemészeti lézer csoda. Út a jobb látás felé: tények a rövidlátás, a távollátás és az asztigmia új kezeléséről: szeretne élesen látni – szemüveg nélkül?. Budapest, Medicina, 1999.

ISBN: 963-242-036-5 fűzött: 520 Ft

Kecskeméti Gábor: Prédikáció, retorika, irodalomtörténet. A magyar nyelvű halotti beszéd a 17. században. Budapest, Universitas, 1998. (Historia litteraria/az Universitas Könyvkiadó sorozata 5.)

ISBN: 963-9104-26-4 kötött: 800 Ft

Kékes Ede: EKG enciklopédia.

Budapest (etc.), Springer Orvosi K., 1998.

ISBN: 963-6990-428 kötött: 3900 Ft

Kemsei István: Levelek Pontusba. Budapest, Orpheusz Kv., 1998.

ISBN: 963-9101-32-X fűzött: 498 Ft

Kende Péter: Mik vagytok ti, istenek?. Orvosi műhibák. (Budapest), Hibiszkusz, (1998).

ISBN: 963-8233-05-2 fűzött: 990 Ft

Kínai ízek. Budapest, Vince, cop. 1998. (A család konyhája)

ISBN: 963-9069-86-8 fűzött: 399 Ft

King, Stephen: Az. 1. köt. Budapest, Európa, 1999.

ISBN: 963-07-6468-7

fűzött: 1700 Ft 1–2.

King, Stephen: Az. 2. köt. Budapest, Európa, 1999.

ISBN: 963-07-6469-5 fűzött:

Kiss Dezső – Horváth Ákos – Kiss Ádám: Kísérleti atomfizika. Egyetemi tankönyv. Bp., ELTE Eötvös K., cop. 1998.

ISBN: 963-463-166-5 fűzött: 2500 Ft

Kommunista kiáltvány a XXI. századra. Bp., Baloldali Alternatíva Egyes., 1998.

ISBN: 963-00-2203-6 fűzött: 90 Ft

Koppány Zsolt: A munkanélküliség diszkrét bája. Színművek, hangjátékok, filmek, 1989–1997. Budapest, Present, 1999.

ISBN: 963-85816-3-8 fűzött: 560 Ft

Kossuth izenete eljött.... Az 1848/49-es szabadságharc korának dallamai és korabeli források, valamint a népi emlékezet szerint (számítógépes dok.). (S.I.), Hiripi, cop. 1998.

2250 Ft

Köthe, Rainer: Otthonunk, a Föld. Bp., Tessloff és Babilon, cop. 1998. (Mi kicsoda 50.)

ISBN: 963-7937-95-1 kötött: 1190 Ft

Kövecses Zoltán: Magyar szlengszótár. Budapest, Akad. K., 1998.

ISBN: 963-05-7604-X kötött: 2350 Ft

Követelések behajtása, 1999. Budapest, Unió, (1999).

ISBN: 963-388-249-4 fűzött: 3136 Ft

Közgazdaságtan. Bp., Mezőgazd. Szaktudás K., 1993.

ISBN: 963-356-030-6 fűzött: 950 Ft

Krúdy Gyula: Szindbád: A feltámadás. (Budapest), Palatinus, 1998. (Szindbád könyvei)

ISBN: 963-9127-47-7 kötött: 889 Ft

L

Lakner Zoltán – Sass Pál: A zöldség és a gyümölcs versenyképessége. Bp., Mezőgazd. Szaktudás K., (1998).

ISBN: 963-356-207-4 fűzött: 1960 Ft

Lakotár Katalin: Földrajz munkafüzet 7.. Celldömölk, Pauz-Westermann, (1998).

ISBN: 963-8334-31-2 fűzött: 269 Ft

Lakotár Katalin: Földrajz

munkafüzet 8.. Celldömölk, Pauz-Westermann, (1998).

ISBN: 963-8334-32-0 fűzött: 269 Ft

Le Carré, John: A panamai szabó. Budapest (etc.), Lap-ics, 1998. (Kondor könyvek)
ISBN: 963-9073-92-X kötött: 1490 Ft

Lombay Béla – Szabó László – Csizy István: Képpalkotó eljárások a gyermekkori húgyúti betegségek diagnosztikájában. Atlasz a vizsgálati és kezelési stratégiához. Bp., Springer Orvosi K., 1999.

ISBN: 963-699-054-9 fűzött: 3500 Ft

Lórinccs László: Kémia II. 8 évfolyam részére: (tankönyv: 14 éves tanulók számára). Celldömölk, Pauz-Westermann, (1999).

ISBN: 963-8334-584 fűzött: 470 Ft

Lövey Zsuzsa – Bogár Péter: Szakközépiskolai összefoglaló feladatgyűjtemény. Fizika: megoldások. 2. (Zalaegerszeg), Lövey, 1999.

fűzött: 1792 Ft 1-2.

Lövey Zsuzsa – Bogár Péter: Szakközépiskolai összefoglaló feladatgyűjtemény. Fizika: megoldások. 2. (Zalaegerszeg), Lövey, 1999.

fűzött: 1792 Ft 1-2.

Lovizer Ferencné: Földrajz munkafüzet. Földön innen – Földön túl: 14 éves tanulók és a 8. évfolyam részére. Celldömölk, Pauz-Westermann, 1998.

ISBN: 963-8334-95-9 fűzött: 268 Ft

M

Magassy László – Magassy-né Molnár Katalin: Százszorszép anyanyelv 6.: munkafüzet 11–12 évesek számára. Celldömölk, Pauz-Westermann, 1998.

mann, 1998.

ISBN: 963-8334-79-7 fűzött: 269 Ft

Magassy László – Magassy-né Molnár Katalin: Százszorszép anyanyelv 6.: tanári kézikönyv (ajánlás) a 11–12 évesek számára készült tankönyvcsaláddhoz. Celldömölk, Pauz-Westermann, 1998.

ISBN: 963-8334-630 fűzött: 256 Ft

Magassy László – Magassy-né Molnár Katalin: Százszorszép anyanyelv 6.: tankönyv 11–12 évesek számára. Celldömölk, Pauz-Westermann, 1998.

ISBN: 963-8334-789 fűzött: 442 Ft

Magassy László – Magassy-né Molnár Katalin: Százszorszép anyanyelv 7.: munkafüzet 12–13 évesek számára. Celldömölk, Pauz-Westermann, 1998.

ISBN: 963-8334-835 fűzött: 269 Ft

Magassy László – Magassy-né Molnár Katalin: Százszorszép anyanyelv 7.: tankönyv 12–13 évesek számára. Celldömölk, Pauz-Westermann, 1998.

ISBN: 963-8334-827 fűzött: 442 Ft

Magyar – angol közgazdasági fogalom- és példatár. Budapest, Mezőgazd. Szaktudás K., 1997.

ISBN: 963-356-202-3 fűzött: 1450 Ft

Máté Jakab: A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai. Budapest, Nemz. Tankvk., 1998. (Elméletek, irányzatok és módszerek 2.)

ISBN: 963-18-8342-6 fűzött: 2053 Ft

MATLAB, 4. és 5. verzió. Numerikus módszerek, grafika, statisztika, eszköztárak. (Budapest), Typotex, 1999.

ISBN: 963-9132-33-0 fűzött: 2300 Ft

McClelland, Deke: CorelDraw 8. könnyedén, érthetően, szakszerűen a CorelDraw 8-ról. (Budapest), Kossuth, (1999). (Dummies könyvek)

ISBN: 963-09-4056-8 fűzött: 2490 Ft

McClelland, Deke: Photoshop 4. (könnyedén, érthetően, szakszerűen a Photoshop 4-ről). (Budapest), Kossuth, cop. 1998. (Dummies könyvek)

ISBN: 963-09-4059-0 fűzött: 2300 Ft

McGrail, Anna: Einstein lánya. (Pécs), Alexandra, (1999).

ISBN: 963-367-442-5 fűzött: 1290 Ft

Merényi Károly: Gyümölcsstermesztés a kertben. Permetező-szer-keverési táblázatokkal. Budapest, Mezőgazd. Szaktudás K., 1997.

ISBN: 963-356-200-7 fűzött: 744 Ft

Meseözn. (Gyöngyös), Pallas Antikvárium, (1998).

ISBN: 963-9117-19-6 kötött: 1650 Ft

Mezőgazdasági vállalkozá-

sok szervezése és ökonómiaja. Budapest, Mezőgazd. Szaktudás K., 1998.

ISBN: 963-356-249-X fűzött: 3900 Ft

Mikszáth Kálmán: Beszterce ostroma. Bp., Akkord, (1999). (Talentum diákkönyvtár)

ISBN: 963-645-016-1 fűzött: 398 Ft

Milne, Alan Alexander: Micimackó. 17. kiad. Budapest, Móra, 1999.

ISBN: 963-11-7458-1 fűzött: 648 Ft

Mocsári Erika: A máltai orvos. (Budapest), Budakönyvek – Anuket, (1998).

ISBN: 963-8296-47-X fűzött: 629 Ft

Muldoom, Eric: Sötét anyagok. Fantasy novellák. (Debrecen), Cherubion, 1999. (Osiris könyvek 56.)

ISBN: 963-9110-35-3 fűzött: 698 Ft

N

Nagy Lajos, Zs.: Zsadányi zombektől hadházi homokig. Tárcák, esszék, riportok, visszaemlékezések. Hajdúhadház, Nagy L., Zs., 1998.

ISBN: 963-550-677-5 fűzött: 490 Ft

Naplók és útleírások a 16–18. századból. Budapest, Universitas, 1998. (Historia litteraria/az Universitas Könyvkiadó sorozata 6.)

ISBN: 963-9104-28-0 kötött: 800 Ft

Niven, Larry – Pournelle, Jerry: Szálka Isten szemében. (Debrecen), Aquila – Cherubion, (Galaxis könyvek)

ISBN: 963-9073-26-1 kötött: 1190 Ft

Novák Zoltán: A filmtéoretikus Eisenstein. tanulmányok, krónika, filmográfia. (Budapest), M. Filmint., 1998.

ISBN: 963-7147-35-7 fűzött: 700 Ft

O

Origami. Budapest, Könyvkuckó, cop. 1998.

ISBN: 963-9077-40-2 fűzött: 500 Ft

Ö

Összehasonlító anatómiai praktikum. (Egyetemi tankönyv). 1. 3. bőv., átd. kiad., Bp., Nemz. Tankvk., 1998.

ISBN: 963-18-8451-1 kötött: 2870 Ft

P

Palmer, Michael: A kúra. (Budapest), Delej, cop. 1999.

ISBN: 963-9124-07-9 kötött: 1198 Ft

Passuth Krisztina: Avantgarde kapcsolatok Prágától Bukarestig, 1907–1930. Budapest, Balassi, 1998.

ISBN: 963-506-233-8 kötött: 2500 Ft

Pető Gyula: Ételkészítési ismeretek. (Klasszikus konyhaművészet A-tól Z-ig). 2. kiad. Budapest, Közgazd. és Jogi Kvk., 1998.

ISBN: 963-224-285-8 kötött: 4088 Ft

Petri Gizella: Fitoterápia az orvosi gyakorlatban. Budapest (etc.), Springer Orvosi K., 1999.

ISBN: 963-699-067-0 fűzött: 2200 Ft

Piskoták percek alatt. Budapest, Vince, cop. 1998. (A család konyhája)

ISBN: 963-9069-83-3 fűzött: 399 Ft

Pliéh Csaba: Hagyomány és újítás a pszichológiában. Tanulmányok. Bp., Balassi, 1998.

ISBN: 963-506-239-7 kötött: 2000 Ft

Próbálgató. 1. Dovala Márta: Mit is tudok már?. Budapest, Calibra 1994.

ISBN: 963-8078-68-5 fűzött: 290 Ft

R

Révai Új Lexikona. 3. köt. Bib – Bül. Szekszárd, Babits 1998.

ISBN: 963-9015-74-1 kötött: 3800 Ft

S

Salten, Felix: Bambi. 10. kiad. Budapest, Móra, 1999, cop. 1995.

ISBN: 963-11-7459-X kötött: 698 Ft

Sándor Endre: Az Úrtól lett ez .... Egy lelkész polgármester önvallomása. Budapest, Kálvin, 1998.

ISBN: 963-300-758-5 fűzött: 290 Ft

Sáry Gyula: Az erdőről és az eltűnt időről. Bp., Nimród Alapítvány – Nimród Vadászújság (Szerk.), (1998). (Százhalombatta), DNM K., (1998).

ISBN: 963-9027-23-5 fűzött: 1800 Ft

Schranko, Kathy: Hajsza boldogságért. (Budapest), Da Ká&Ró Kiadó Kft., 1998. (Siker könyvek)

ISBN: 963-03-5071-8 fűzött: 248 Ft

Sedlag, Ulrich: Elefántok. Utánnny. Budapest, Tessloff és Babilon, 1999, cop. 1993. (Mi kicsoda 17.)

ISBN: 963-7937-10-2 kötött: 1190 Ft

Sethfield, Christopher: Fém-pokol. Budapest (etc.), Lap-ics, 1999.

ISBN: 963-434-357-0 fűzött: 699 Ft

Siklósi Horváth Klára: Gulliver in Joygorod. Budapest, LitteraNova, cop. 1998.

ISBN: 963-8375-87-6 kötött: 780 Ft

Sophokles: Antigoné. (Budapest), Akkord, (1999). (Talentum diákkönyvtár)

ISBN: 963-645-019-6 fűzött: 398 Ft

Somlyay István: Gyakorlati borászat. Kémiai alapok. Budapest, Mezőgazd. Szaktudás K., 1998.

ISBN: 963-365-22-1 fűzött: 790 Ft

Somogyi Rezső emlékkönyv. Kisvárdai Városi Könyvtár kiadványai 2.)

ISBN: 963-03-5914-6 fűzött: 653 Ft

Steel, Danielle: A kör bezárul. Budapest, Maecenas K., cop. 1999.

BICIKLIZŐ MAJOM

Kőbányai János
interjúregénye
Heller Ágnessel
(élet- és korrajz)
a **MÚLT** és **JÖVŐ**
KIADÓNÁL

10%-os kedvez-
ménnyel megvásárol-
ható.

1024 Budapest,
Keleti Károly u. 27.
Tel./fax: 316-7019

E-mail: mandj@mail.c3.-

hu

ISBN: 963-9025-85-2 fűzött: 745 Ft
Studia religiosa. Tanulmányok András Imre 70. születésnapjára. Szeged, Bába, 1998. (Acta studiorum religiosis 1.) ISBN: 963-9144-26-6 fűzött: 790 Ft

Sz

Szabó Csaba: Hit és szenvedés. Budapest, Kálvin, 1998. ISBN: 963-300-763-1 fűzött: 260 Ft

Szabolcs András: Keszthely óvodáinak története 1870-1995-ig. Nagykanizsa, Czupi, 1998. ISBN: 963-85484-5-2 fűzött: 1307 Ft

Szabolcsi Miklós: Kész a leltár. József Attila élete és pályája, 1930-1937. Budapest, Akad. K., 1998. (Irodalomtörténeti könyvtár 41.) ISBN: 963-05-7524-8 kötött: 2990 Ft

Szedlay Péter – Német István: Számítástechnika 1. 10–11 éveseknek. Budapest, Korona, 1998. (Inform@tika) ISBN: 963-9036-91-9 fűzött: 450 Ft

Szent-Miklóssy Ferenc: Szép szőlőből finom bort! 2. bőv. kiad. Budapest, Mezőgazd. Szaktudás K., 1997. (Kertészkedjünk okosan) ISBN: 963-356-185-X fűzött: 890 Ft

Szép Ernő: Mátyás király tréfiái. 6. kiad. Budapest, Móra, 1999, cop. 1989. ISBN: 963-11-7460-3 kötött: 798 Ft

Szili István: Földön innen – Földön túl. Földrajz tankönyv 14 éves tanulók részére: 8. évfolyam. Celldömölk, Pauz-Westermann, 1998. ISBN: 963-8334-94-0 fűzött: 500 Ft

Szili István: Természetföldrajzi környezetünk. tankönyv 12 éves tanulók és a 6. évfolyam részére. Celldömölk, Pauz-Westermann, (1997). ISBN: 963-8334-25-8 fűzött: 500 Ft

Szódy Róbert: Biológia. (fogalmak, magyarázatok). (Budapest), Diáktéka, (1999). (Diákiskönyvtár 11.) ISBN: 963-85873-8-5 fűzött: 225 Ft

Szöllősi Zoltán: Megyek haza. Versek. Budapest, Littera Nova, 1998. fűzött: 500 Ft

Szombathelyi tudós tanárok. Szombathely, Berzsényi M. Kvt. – Önkormányzat, 1998. ISBN: 963-7621-62-8 kötött: 1333 Ft

Szombatiné Kovács Margit: Kézikönyv az élő környezetem. Az ember szervezete és egészsége 8. évfolyam számára készült tankönyvcsaláddhoz. (Celldömölk), Pauz-Westermann, (1998). ISBN: 963-8334-69-X fűzött: 631 Ft

T

Terbe István: Fólia alatti zöldségtermesztés. Budapest, Me-

zőgazd. Szaktudás K., 1997. (Kertészek és kertbarátok könyvtára) ISBN: 963-356-205-8 fűzött: 750 Ft

Tilópa mahásziiddha élete és tanításai. (Kőrösi Csoma Sándor Buddhista Egyetem jegyzete). (Budapest), Farkas L. I., 1998. ISBN: 963-7310-59-2 fűzött: 990 Ft

Tompáné Balogh Mária: Biológia feladatgyűjtemény a 6. osztályos biológia tankönyvhöz. Celldömölk, Pauz-Westermann, (1997). ISBN: 963-8334-27-4 fűzött: 269 Ft

Tompáné Balogh Mária: Biológia feladatgyűjtemény a 7. osztályos biológia-tankönyvhöz. Jav. kiad. Celldömölk, Pauz-Westermann, (1997). ISBN: 963-8334-28-2 fűzött: 269 Ft

Tompáné Balogh Mária: Biológia feladatgyűjtemény a 8. osztályos biológia-tankönyvhöz. Jav., átd. kiad. Celldömölk, Pauz-Westermann, ISBN: 963-8334-29-0 fűzött: 269 Ft

Tompáné Balogh Mária: Kézikönyv az élő környezetem Barangolás hazai tájakon 6. évfolyam számára készült tankönyvcsaláddhoz. Celldömölk, Pauz-Westermann, (1998). ISBN: 963-8334-665 fűzött: 631 Ft

Tompáné Balogh Mária: Kézikönyv az élő környezetem Barangolás hazai tájakon 6. évfolyam számára készült tankönyvcsaláddhoz. Celldömölk, Pauz-Westermann, (1998). ISBN: 963-8334-673 fűzött: 631 Ft

Tompáné Balogh Mária: Kézikönyv az élő környezetem Tájak és életközösségek 7. évfolyam számára készült tankönyvcsaláddhoz. Celldömölk, Pauz-Westermann, (1998). ISBN: 963-8334-681 fűzött: 631 Ft

Townsend, Sue: A 23 és 3/4 éves Adrian Mole küzdelmei. (Budapest), Gabo, cop. 1998. ISBN: 963-8009-13-6 fűzött: 650 Ft

Townsend, Sue: Adrian Mole újabb kinszenvedései. (Budapest), Gabo, (1999), cop. 1987. ISBN: 963-8009-15-2 fűzött: 598 Ft

Túrótorták, krémekek. Budapest, Vince, cop. 1998. (A család konyhája) ISBN: 963-9069-89-2 fűzött: 399 Ft

U

Urbán Róbert – Dúll Andrea: Magántanár pszichológiából. Felvételihez és vizsgákhoz. 2. kiad. Budapest, Dokusoft, 1998. ISBN: 963-04-7706-8 fűzött: 1232 Ft

Ú

Útravaló: válogatott latin bölcsességek. 3. utánn. Szeged,

IT Stúdió, 1998. ISBN: 963-04-8135-9 fűzött: 327 Ft

Ú

Úeromski, Stefan: A hű folyó. Budapest, M. Kvklub, 1999. (Szerelmes világirodalom) ISBN: 963-548-852-1 kötött: 1100 Ft

V

Vajda András: Költészet és retorika. Tanulmányok. Budapest, Universitas, 1998. ISBN: 963-9104-24-8 kötött: 896 Ft

Varázslatos fűszerek. Budapest, Vince, cop. 1998. (A család konyhája) ISBN: 963-9069-88-4 fűzött: 399 Ft

Végh Antal: Korkép. Mi újság a Fradinál?. Bp., Szerző, 1999. ISBN: 963-550-763-1 fűzött: 980 Ft

Veres Ildikó, P.: Régiónk irodalmi hagyományai. Abaúj, Borsod, Gömör, Zemplén, Torna: „Biblia szőlő magyarul”: 6. osztály. (Celldömölk), Pauz-Westermann, (1998). ISBN: 963-9159-26-3 fűzött: 488 Ft

Verne, Jules: A lángban álló szigetenger. Budapest, Unikornis, 1999. (Jules Verne összes művei 19.) ISBN: 963-427-289-4 kötött: 2300 Ft

Vlachos, Hierotheos: Bevezetés a keleti keresztény lelkiségbe. Ortodox lelkiség. Buda-

pest, zöld-S (vs) 1998. ISBN: 963-03-6308-9 fűzött: 590 Ft

W

Wolf, Kate: Lassie és a műkincsrablók. Budapest, Szintarév, cop. 1999. ISBN: 963-8044-24-1 fűzött: 498 Ft

Y

Yourdon, Edward – Yourdon, Jennifer: 2000 az időzített bomba avagy Hogyan érinti Önt a 2000. évi komputerkatasztrófa?. (Budapest), J.L.X, cop. 1999. ISBN: 963-305-092-8 fűzött: 798 Ft

Z

Zirkuli Péter: Költészet. Bp., Orpheusz Kv., cop. 1998. ISBN: 963-9101-33-1 fűzött: 498 Ft

Zweig, Stefan: Fouché. 8. kiad. (Budapest), Kossuth, cop. 1999. ISBN: 963-09-4080-9 kötött: 1200 Ft

Az összeállítás a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság információs rendszere alapján készült. A felsorolt könyveket a Könyvtárellátó már felajánlotta megvásárlásra a könyvtáraknak, ill. megrendelhetők a társaság home lapján (www.kello.hu).

TÁRSASÁGI ÉS CÉGJOGI IRATMINTATÁR

Az iratmintatár a Gt. és a Cégtörvény által kötelezően előírt több mint százfajta iratminta szövegét tartalmazza, a lehetséges valamennyi variáció és jogi megoldás feltüntetésével.

A mintatár nemcsak az egyes társaságok alapításával, hanem működésükkel, átalakulásukkal és megszűnésükkel kapcsolatos valamennyi iratot magába foglalja. A könyv szerzői a társasági jogban hosszú ideje jártasságot szerzett gyakorló ügyvédek, jogtanácsosok, könyvvizsgálók és cégbírók. A mintatár lektorálására a Legfelsőbb Bíróság céggel foglalkozó bírát, az egyes szakterületen kiemelkedő szakértelemmel rendelkező cégbírókat és könyvvizsgálókat kértünk fel.

Könyvünket ajánljuk minden társasági joggal foglalkozó jogász és nem jogász Olvasó számára.

Szerzők: Dr. Biczi Éva, Dr. Farkas József, Dr. Fazekas Éva, Dr. Gál Judit, Dr. Joó Tamás, Dr. Kántos Attila, Dr. Kun Tibor, Reményik Kálmán, Dr. Szántai János

Szerkesztők: Dr. Komáromi Gábor, Dr. Sárközy Tamás
Ára: 4500 Ft+áfa

M E G R E N D E L Ő

Megrendelem a Társasági és cégjogi mintatár című kötetet ..... példányban. A kiadvány árát átvételkor utánvétellel vagy átutalással (postaköltséggel együtt) fizetem.

Megrendelő neve, telefonszáma: .....

Pontos cím, irányítószámmal: .....

Ügyintéző neve, telefonszáma: .....

.....

Aláírás

Megrendelésüket a következő címre szíveskedjenek elküldeni:
HVG ORAC 1384 Bp., Pf. 797. Telefon: 340-2305, fax: 349-7600.

A kötet az újkortól a II. világháborúig mutatja be a lakás és életmód, tudomány és technika, művész és közönség változásait, viszonyát. A kötethez két munkafüzet is kapcsolódik.

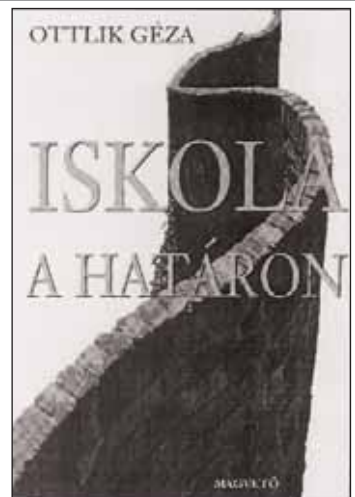
172 oldal, 2680 Ft

KAPHATÓ MÉG A MŰVÉSZET ÉS ÉLET 1. KÖTET ÉS A HOZZÁ KAPCSOLÓDÓ KÉT MUNKAFÜZET.

A könyv megrendelhető a Helikon Kiadónál:
Budapest V., Papnövelde u. 8.
Telefonon: 317-4957 vagy a 317-4964-es faxon,
valamint megvásárolhatók
a Helikon Könyvesházban: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 37.

**KIADÓ
FEBRUÁRBAN
MEGJELENŐ
KÖTETEI**

Ottlik Géza:
Iskola a határon
Fehér Holló könyvek 1590 Ft
Kartonálva 990 Ft

Februártól ismét kapható:

Csáth Géza: Mesék, amelyek rosszul végződnek 1790 Ft
Závada Pál: Jadviga párnája 1790 Ft
Gabriel Garcia Márquez: A tábornok útvesztője 1490 Ft
Gabriel Garcia Márquez: Szerelemről és más démonokról 990 Ft
Gabriel Garcia Márquez: Egy hajótörött naplója 990 Ft

Könyveink megrendelhetők telefonon (302-2798), megvásárolhatók a kiadóban (1055 Budapest, Balassi Bálint utca 7.), illetve a kiadó raktárában (1134 Budapest, Váci út 19. T.: 06-309-846-796)

Az Osiris Kiadó ajánlata

- Atkinson et al.: Pszichológia* (Osiris tankönyvek) 2850 Ft
- Crystal: A nyelv enciklopédiája* (Osiris tankönyvek) 3800 Ft
- Ormos Mária-Majoros István: Európa a nemzetközi küzdőtéren* 2280 Ft
- Kovács S. I. (szerk.): Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból. I. k. Manierizmus* (Osiris tankönyvek) 2400 Ft
- Pataki Ferenc: A tömegek évszázada* (Osiris tankönyvek) 1900 Ft
- Casetti: Filmelméletek 1945–1990* (Osiris tankönyvek) 2280 Ft
- Gyáni Gábor-Kövér György: Magyar társadalomtörténet 1790–1945* (Osiris tankönyvek) 2480 Ft
- Kákósy László: Az ókori Egyiptom története és kultúrája* (Osiris tankönyvek) 2480 Ft
- Bertényi Iván (szerk.): A történelem segédtudományai* (Osiris tankönyvek) 1780 Ft
- Péter László: Az Elbától keletre* 1980 Ft
- Vörösmarty Mihály drámai művei** (Osiris klasszikusok) 1980 Ft
- Vörösmarty Mihály összes költeményei** (Osiris klasszikusok) 1980 Ft
- Lázár Ervin: Hapci király* 880 Ft
- Debreczeni József: A miniszterelnök* 1680 Ft

és megrendelhetők az Osiris Könyvesházban (1053 Bp., Veres Pálné u. 4-6. Tel.: 318-2516, 266-4999)

**S Z É P H A L O M K Ö N Y V M Ű H E L Y
K Ö N Y V A J Á N L A T A**

- Lakatos Menyhért: A titok** (elbeszélések), 120 old. B/6 formátum, színes, fóliázott kartonkötésben, **640 Ft**
- Lakatos Menyhért elbeszéléskötetében a mesei, anekdotikus és realiztikus elbeszélő hangvétele keveredik, de minden írás közös jellemzője az olvasmányosság, a közvetlenség és a plasztikus nyelvezet.
- Jókai Anna: Ne féljetelek** (regény az öregedésről, a halálról és a szeretetről – életműsorozat), B/5-ös formátumban, cérnafűzött, keménytáblás papírkötésben, 342 old., A nagyszerű mű harmadik, változatlan utánnomása. **1800 Ft**
- Mickiewicz, Adam: A lengyel nép és a lengyel zárandókság könyvei** – Kazinczy Gábor egykorú magyar fordításában, valamint lengyel és francia nyelven, D. Molnár István előszavával és Kovács István utószavával, 230 old., A/5 formátum, cérnafűzött, egész műbőr-kötésben, 9 oldal illusztrációval, **1800 Ft**
- A Mickiewicz-évfordulója megjelenő kötet Kazinczy Gábor egykorú fordításában először adja közre Mickiewicz nagyhatású művét.
- Namur, Ives: Hét kapu könyve** (versek, Magyar Napló Könyvek, franciából fordította Lackfi János és Timár György), 110 old., B/6 formátum, színes, fóliázott kartonborítóban, **570 Ft**
- A francia nyelvű belga irodalom közep-nemzedékének kiemelkedő alkotója Namur, filozofikus, gondolati költészetét mutatja be a hazai olvasónak első magyar nyelvű kötete.
- Paasilinna, Arto: Az üvöltő molnár** (regény – finnől fordította Jávorszky Béla, Magyar Napló Könyvek) 186 old., A/5 formátum, kartonkötésben, színes, fóliázott enveloppal. **730 Ft**
- Paasilinna akasztófahumorról megírt regényében tragikomikus helyzetek során ábrázolja az északi ember jellemző határtalan szabadságágyát.
- Tunström, Göran: A pusztai levél** (regény, Jávorszky Béla fordításában – Magyar Napló Könyvek), 175 old., színes, fóliázott kartonkötésben, A/5-ös formátum **730 Ft**
- A nagyszerű svéd író Jézus és Keresztelő Szent János gyermek- és ifjúkorát jeleníti meg könyvében, mely a felkészülés és a küldetés tudat felébredésének bensőséges regénye.
- Várkonyi Nándor: Varázstudomány, I.** (a kultúrtörténeti mű első kötete) kb. 520 old., A/4 formátum, cérnafűzött, keménytáblás, egész vászonkötésben, színes, fóliázott enveloppal, névmutatóval, **3300 Ft**
- A monumentális műben Várkonyi Nándor egy ma is végletesen ellentmondásos megítélésű területet térképez fel Kelet és Nyugat kultúráit bejárva: a szellemi jelenségek számatlan és folyamatos emberi tapasztalata által megerősítetten létező körét, és a hozzá kapcsolódó tudományos véleményformálás visszasságait.

Címünk: Budapest, 1068 Városligeti fasor 38. T/F.: 351-0593

ARTHUR KOESTLER: A TEREMTÉS
A magyar származású angol író (1905–1983) az emberi alkotás három területét, a humort, a tudomány és a művészi teljesítményt elemzi és hasonlítja össze ebben a munkájában

kozásaim történetét mesélem el, akik ezt a helyzetet nem tudták elviselni.” (Mérleg sorozat)

880 Ft

nős emberek érzelmeiről és élethelyzeteiről: barátságról, szerelemlről, szenvedélyről, magányról.

1300 Ft

dázkalandok, emberi és állati csudabogarak pompás kavalkádja ez a – magyarul most először megjelenő – könyv is. (Vidám Könyvek)

850 Ft

JOACHIM GNEIST: SZERETŐ GYŰLŐSÉG
(A borderline-szindróma. Korunk egyik pszichodráma)
„Minden ember számára több-kevesebb problémát jelent, hogy a gyűlölet és a szeretet benne dúló ellentétes erőit elviselje. Ebben a könyvben olyan nőkkal és férfakkal való talál-

TOLSZTOJNÁL JASZNAJA POLJANÁBAN. Dusan Makovicky naplója
A szlovák nemzetiségű szerző 1904–1910-ig Tolsztoj háziorvosa volt, Jasznaia Poljana-i naplója páratlan értékű dokumentum az öreg Tolsztoj életéről és a századelő orosz értelmiségének útkereséséről.

2800 Ft

BARBARA TAYLOR BRADFORD: BÍZVA BÍZZÁL
Az amerikai író új regénye egy olyan asszony történetét mondja el, akinek lelkierejét az élet legkíméletlenebb csapásai sem tudják megtörni, és aki le tudja győzni még önmagát is.

880 Ft

ALEKSZANDR ETKIND: A LEHEGETLEN ERŐSZA.
A pszichoanalízis története Oroszországban

2800 Ft

SUSAN SONTAG: A FÉNYKÉPEZÉS RÖL (Mérleg sorozat)

880 Ft

GERALD DURRELL: FOGJÁL NEKEM KOLÓBUSZT!
A szerző ezúttal sem okoz csalódást olvasóinak: humorban pácolt va-

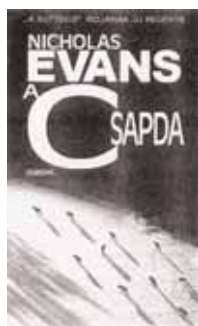
GABRIEL GARCIA MÁRQUEZ: AZ EZREDES ÚRNAK NINCS, AKI ÍRJON

880 Ft

FEBRUÁR – várható

GÜNTER OGGER: A FUGGEREK. (Császári és királyi bankárok) 1800 Ft

NICHOLAS EVANS: A CSAPDA 980 Ft

ROBERT MAWSON: KELJ ÉS JÁRJ! 980 Ft

Az Európa Könyvkiadó kiadványainak legteljesebb választékát kínálja az Európa könyvesbolt – 1082 Budapest, József krt. 18.

Telefon: 334-21-12.

A terjesztőket, viszonteladókat az Európa Raktárház várja – 1134 Budapest, Váci út 19. Telefon: 320-9455.

A Palatinus Kiadó újdonságai

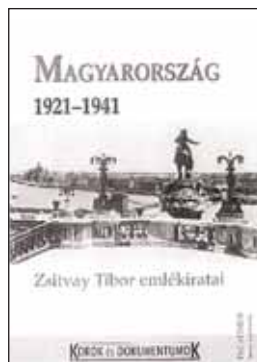
Mi az a szerelem?
Magyar írók novellái a szerelemlről
kötvé, kb. 400 oldal, kb. 1600 Ft

MEGJELENIK FEBRUÁRBAN
Ady, Déry Tibor, Csáth Géza, Gárdonyi, Heltai, Kosztolányi, Krúdy, Móricz, Szép Ernő, Tamási Áron, Tersánszky és mások remekművei

Magyarország 1921–1941. Zsitvay Tibor emlékiratai
Korok és Dokumentumok sorozat
követe, kb. 600 oldal, kb. 2700 Ft
Megjelenés februárban

A magyar konzervatív elit tagjának, Horthy bizalmas emberének történelmileg rendkívül izgalmas, forrásértékű emlékiratai először jelennek meg.

MEGJELENT
Örkény István: Drámák (Tóték, Macskajáték)
888 Ft
valamint utánnomásban **Örkény István egyperces novellái** változatlan 796 Ft áron.

Megrendelhető a kiadóban és a könyv- nagy- és kiskereskedésében.
Palatinus Kiadó
1118 Bp., Rahó u. 16. T.: 319-3020, 319-5307

Könyvkiadónk keres négyórás munkaidőben – számlázásban, készletnyilvántartásban jártas nyugdíjas munkatársat, munkatársnőt. Jelentkezni lehet a következő címen illetve telefonszámon:
Palatinus Kiadó, 1118 Rahó u. 16.
Telefon: 319-3020, vagy 319-5307

FIGYELEM! ELKÖLTÖZTÜNK!
Az eddigi Officina '96 Kiadó új neve és címe:
OFFICINA KIADÓ
1088 Budapest, Szentkirályi u. 34. II/3.
Tel.: 266-64-83 Tel./fax: 317-76-60

Megjelent a Szarvas-DIMAP féle Győr (és Pannonhalma) térkép (1:20 000) második jelentősen javított kiadása. Minthogy nincs győri terjesztő, szinte a teljes első kiadást a pesti és más vidéki terjesztők vásárolták fel. Ugyancsak már két hónapja forgalomban van a 144 oldalas spirálkötésű Győr városatlaz (1:10 000) és turistakaluz. Mindkét kiadványhoz győri, vagy Győr környéki kis- és nagykereskedőket keresek:

Szarvas András térképész mérnök
1149 Budapest, Répásky J. u. 2. IV. 27.
Tel./fax: 221 68 30, 363 06 72
Mobil: (20) 9 246 773
E-mail: szarvas.andras@mail.datanet.hu

A KAIROSZ KIADÓ AJÁNLATA

Gyurkovics Tibor: Cantata aquilarum

Sasok éneke

Fr/5, 192 p., kötve, enveloppal, 1380 Ft

Gyurkovics Tiborról már mindent tud az olvasó. Költő, író, drámaíró, pszichológus, öttusázó, ahogyan barátja Hernádi Gyula mondja róla. Most mégis egészen új oldaláról ismeri meg az olvasó... most igrice, a zene és a vers együttes ritmusát pengeti ebben a könyvében.

Gyurkovics Tibor: Levelek Mandzsuriába

Fr/5, 320 p., kötve, 1480 Ft

Az olvasó ebben a kötetében a szerzőnek – hálaisten elmúlt – négy év irodalmi láttelejét veheti kézbe.

A KÖTET MEGJELENÉSÉT A MATÁV TÁMOGATTA.

Gyurkovics Tibor: Isten homlokán

Istenes versek

Fr/5, 184 p., velúr díszkötés, 1380 Ft, Gyulai Lóviusz linómetszeteivel

A szerző életét végigkíséri az Istennel való viakodás. Ennek a küzdelemnek a versei kaptak helyet.

Montaigne: Esszék

kötve, 790 Ft

Nemes Nagy Ágnes: A hegyi költő

Vázlat Babits lírájáról

Fr/5, 202 p., kötve, enveloppal, 1280 Ft

Babits a tárgyas líra egyik legnagyobb alakja irodalmunkban. Babits át- meg átjárja korát, a tőle nagyon messzire térő költői és gondolkodói műveket is. Tudjuk vagy sem, tagadjuk vagy sem, öröksége egész huszadik századi szellemi létünk egyik meghatározója.

Papini, G.: Szent Ágoston

Fr/5, 258 p., kötve, 1380 Ft

Giovanni Papini (1881–1956) olasz költő, író és esszéista. Az 1900-as évek elejének fenegyereke az első világháború után – részben a háború hatására – váratlanul megtér és katolizál. Az 1921-ben megjelent Krisztus története című könyvével aratott világsikert. Magyarul is több kiadásban megjelent.

Szent Ágoston-életrajzában a szentben az embert kereste és találta meg, ösztönösen megérezve sorsuk hasonlóságát. Az ő szíve is, mint Ágostoné, nyugtalan volt, míg meg nem találta Istent az Írás örök betűiben, s az „ibolyában, amely tavaszkor piszkos kis levélkék alól nyújtogatja csuklyájából kék fejét”.

Papininél színesebben és közvetlenebbül alig festette meg valaki a nagy afrikai arcképét, talán csak egy valaki: maga Szent Ágoston a Vallomásokban. Papini műve éppen ezért fogja meg az olvasót, mert művéből a Vallomások üdesége és emberi mélysége árad.

Prohászka Ottokár: Élő kereszténység

Fr/5, 200 p., fűzve, 1280 Ft

A magyar katolicizmus századeleji legnagyobb apostolának három nevezetes és ismeretlen írását tartalmazza a kötet. Az írások és a keresztény világnézet teljességét, a katolikus egyház korszerűsítésének nagyszabású programját tartalmazzák, olyan úttörő eszméket fogalmazott meg, amelyek a II. Vatikáni Zsinat tanítását előlegezték meg.

Hitvalló Szent Maximos: Feljegyzések a szeretetről

Fr/5, 156 p., 6 színes kép, kötve, enveloppal, 1200 Ft

Szent Maximos (580–662) először Heraclios császár titkára, majd 33 éves korában szerzetes lesz és kolostorba vonul. Maximost nevezik

Kelet Szent Tamásának, mivel a klasszikus filozófiai és teológiai terminológiát ő ültette át a kereszténységbe.

Az igazsággal szemben közömbös és érzéketlen kort élünk. Még a hívő emberben is ott bujkál az agnoszticizmus kísértése: tényleg megismerhető-e az Isten, van-e egyáltalán igazság? De az igazi kérdés nem is az, hogy van-e Isten vagy nincs, hiszen pusztán csak tudni, hogy van Isten és nem bízni Benne, nem hajolni oda Hozzá, ez a kárhozottak tudása. Az igazi kérdés: „Számíthatok rád Istenem?” (Pilinszky János)

Szent Maximos szerint az embernek egyedülálló helye van a teremtésben, mert az Istennel való együttműködésre teremtett. Ez a szabadság ajándéka, mely az embert Isten valóságos képmásává teszi. Ez a szabadság lényegileg tartozik hozzánk, s teszi lehetővé a szeretetet. A szabadság és szeretet két egymást kölcsönösen föltételező fogalom illetve valóság Maximosnál.

Bottéro-Quaknin-Moingt: Isten legszebb története

Fr/5, 220 p., kötve, 1480 Ft

Ki a Biblia Istene? Közel-Keleten hol és mikor jelent meg az egyetlen Isten gondolata? Hogyan látták Jézust az első keresztények? Mire szolgál az Isten? Nélkülözhetetlen? Segít abban, hogy olyan életet éljünk, amely a szellemi szabadság feltételére épül?

Árva László-Diczházi Bertalan:

A globalizáció és a külföldi tőkeberuházások Magyarországon

Fr/5, 272 p., kötve, enveloppal, 1580 Ft

A huszadik század végére egyértelműen a globalizáció folyamatai nyomják rá bélyegüket. A szerzőpáros könyve egyszerre foglalkozik a külföldi működőtőke-áramlás és globalizáció világméretű tendenciáival és azoknak a hazai gyakorlati, mindennapi következményeivel.

Bodrog Miklós: Anyagyógyászat

AK/40, 96 p., fűzve, 480 Ft

Kissé tréfás ízű cím az Anyagyógyászat – amit azonban kényes tárgyáról ír a szerző, annak a fele se tréfa.

Bátor vállalkozás ez a kis könyv. Gyógyhatású lehet, ha olvasója is bátor. Ne feledjük: saját emberi gyarlóságunk áshatja meg „suttymban” a legtökösabb vermeteket, amelyekbe aztán beleeshetünk. Például: a mama „elfelejti” elvágni a lelki köldökzsinórt. (Az apák szerepe ebben másodlagos.)

Elevenen megírt könyvecskénk célja: bevezetni az ágas-bogas problematikába, és világosság gyújtásával kivezetni a gödörből, bogozgatva a gubancot...

Benedek Elek: A jégpáncélos vitéz

B/5, 130 p., 13 rézmetszettel, kötve, 1500 Ft

Elek nagyapó újra mesél! Ismert és kevésbé ismert történetei – éppen három tucat – segítségével képzeletbeli utazásra hívjuk az olvasót. Erdély különböző tájai, várak és hegyormok, erdők és tavak, az itt élő emberek küzdelmei, erényei és bűnei a főszereplői e mondanak. A beazonosítható helyekhez kötődő regék – a székely eredetmonda után – egy erdélyi körutazással kerekednek, a kiadó és szerkesztő nem titkolt szándéka szerint azért, hogy egy valódi utazásra csábítsa azokat, akik már a mesék ismeretében kíváncsiak a természeti szépségekre és nem riadnak meg a nehézségektől.

Akik pedig már jártak a helyszíneken, e történetek segítségével gondolatban újra felkereshetik a szívükhöz közel álló tájakat.

A kötet illusztrációi hangulatukkal is hozzájárulnak a fantázia nekiiramodásának, a használatot pedig szómagyarzó és helynév-azonosító segíti.